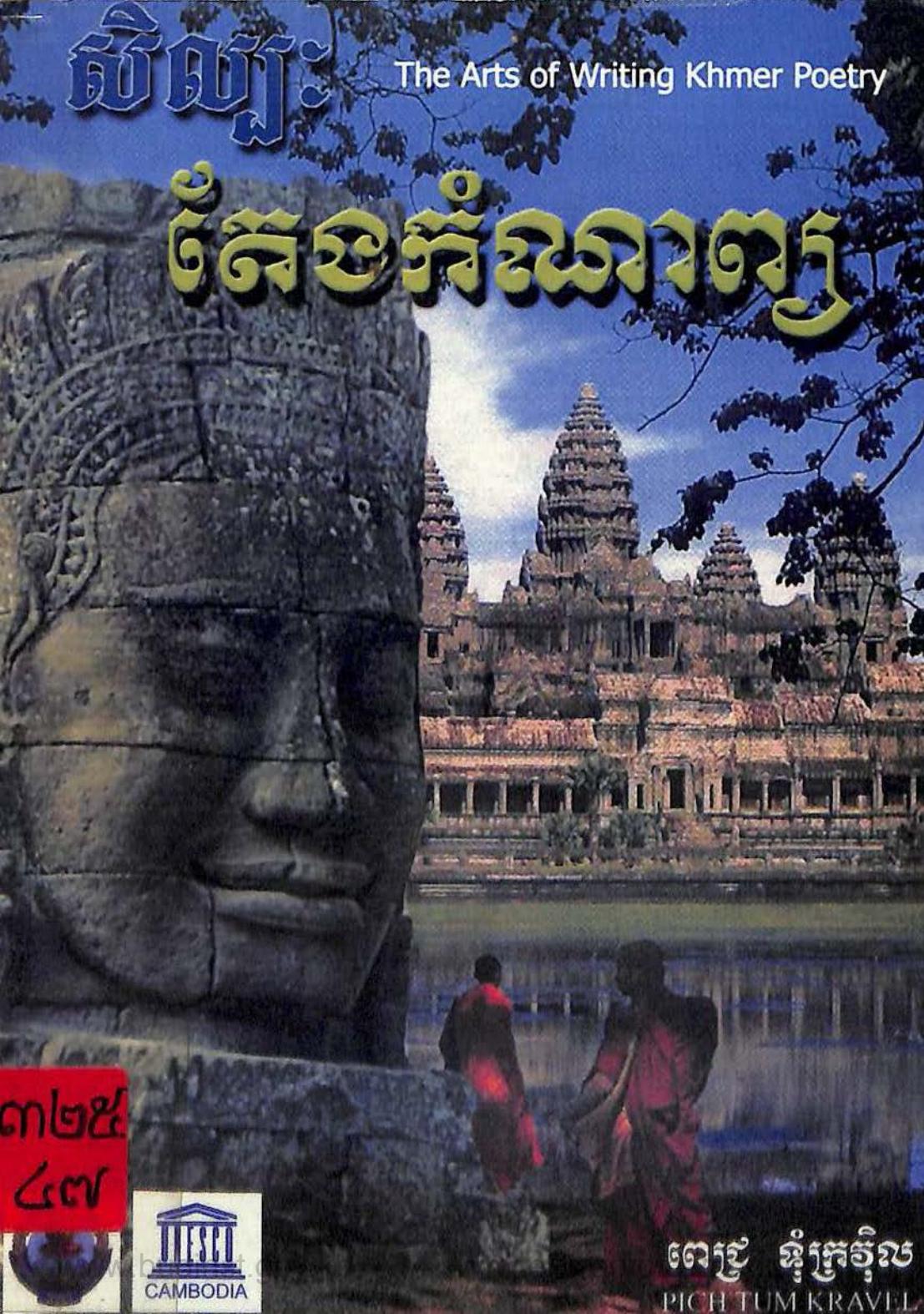

សិល្បៈ

The Arts of Writing Khmer Poetry

ពេជនវត្ថុអគ្គនាយករ

ពេជន
វត្ថុ

UNESCO CAMBODIA

ពេជន ឌីក្រុងទិន្នន័យ
PICH TUM KRAVEL

សេចក្តីផ្តែនទំនាក់ទ័រគុណ

ខ្ញុំបាន ត្រួម ថាលំដាត ម្នាស់គេហទំន់៖ ៥០០នាទី

គូមគោរពដោងអំណាក់កុណាយំពោះ

ខោកទេប្បុជាឌីត ឡើង ឃុំនៅទីនេះ ជាប្រជាធិបតេយ្យ

មូលដឹកនឿនខ្មែរសម្រាប់ការសិក្សា www.ceefoundation.org

និង ករុណាអ៊ូរ www.karunacambodia.org

ដែលបានអនុញ្ញាតដែលគេហទំន់៖ ៥០០នាទី

យកស្រែវត្ថុនៃមកដាក់ជូនយបនីជាចម្លើន

សម្រាប់គារណ៍ដែលបានបង្កើតឡើង ។

៣២៥.៤៧

សិល្បៈតែនអំណាព្យ

សិល្បៈ
ជិនខ្សោយ

បាត់ព្រៃន ពេជ្ជ ខ្លួន

ឆ្នាំ២០០៦

៩

/

រក្សាសិទ្ធិ

The Arts of Writing Khmer Poetry

By

Prof. PICH TUM KRAVEL

Phnom Penh 2002

All rights reserved

សិទ្ធិកំណត់នឹងការងារ

អ្នកនិពន្ធ	: លកខត្តម លោក ឌីជ្រឈន
ទម្ងន់សង្គរ និង ចាត់ថែងបោះពុម្ព	: គីម លោកស្រីនិល & ហិណុ នាម
បច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ	: ហីម សុខដៃ
បោះពុម្ពនៅរោងពុម្ព	: លោកស្រីឡូន
ទំហំ	: ១៩.០៥ X ២០.០៥
បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន	: ៥០០ គ្រាប់
ឧបត្ថម្ភបោះពុម្ពដោយ	: អនុការយុទ្ធសាស្ត្រ

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត

ចំណុច

លេខ ២៤៣...ខែ ៩. ២០១០
ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ១០ ឆ្នាំ ២០១០
មករាល បាន ២០១០ នាទី

អគ្គនាយក ពេជ្រ ជំនាញ

ទីក្រុមពត័ម្ធនិសទេស

- គិតថ្វីថ្ងៃទី 02 មិថុនា ឆ្នាំ 1943 នៅក្បាស់មិលីសី យុំកោះចិន ស្រុកពព្រោះ ខេត្តកណ្តាល ។
ជាបុគ្រប់លោក ខ្សែ សែន និង អ្នកស្រី ល្អូច ឲ្យុះ (កសិករ) ។
- ឆ្នាំ 2001- : -វិញ្ញាបនប័ត្រ Palms Académiques ក្រសួងអប់រំ
សាធារណរដ្ឋបាតំ
ឆ្នាំ 2001- : -វិញ្ញាបនប័ត្រព្រឹទ្ធព្យាយ វប្បធម៌សិល្បៈ រដ្ឋបាលិកសភាកម្ពុជា
ឆ្នាំ 1999- : -ទទួលបានរង្វាន់ដំឡាតាំ លើកទី ១ នៅប្រធែសកម្ពុជា
ផ្តើកពេលនិពន្ធប្រចាំអាសីអាស្រួយ ។
-ប្រធានគណៈកម្មការស្រាវជ្រាវសិល្បៈ វប្បធម៌ ប្រចាំក្រសួង
វប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ ។
ឆ្នាំ 1998- : -អនុវត្តលេខាជិកការក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ ។
ឆ្នាំ 1997-1998 : ធ្វើការនៅវិទ្យាអាសីសេវី ក្រុងកំសើននោះ សហរដ្ឋអាមេរិក
ទទួលបន្ទុកសិល្បៈ វប្បធម៌ និង ប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជា ។
ឆ្នាំ 1994-1997 : អនុប្រាយកអកិវឌ្ឍន៍វប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ ។
ឆ្នាំ 1982-1993 : ប្រធាននាយកដ្ឋានសិល្បៈ នៃក្រសួងវប្បធម៌ និង ពាណិជ្ជកម្ម ។
ឆ្នាំ 1979-1981 : អនុប្រាយនាយកដ្ឋានសិល្បៈ នៃក្រសួងយោស់នាករ វប្បធម៌
និង ពាណិជ្ជកម្ម ។
ឆ្នាំ 1975-1978 : ទាសករនៅក្រុកឧបអ៊ុយ តំបន់ ៣២ ទាសម័យ បុំល ពត ។
ឆ្នាំ 1969-1975 : នាងកសោអកិវឌ្ឍន៍ក្រុមស្និទ្ធដាតិ នៃស្ថាបន្ទូន និង ជាសាស្ត្រាព្យាយមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈ នាងសាស្ត្រ ។
ឆ្នាំ 1965-1967 : និស្សិតមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈ នាងសាស្ត្រ នៃសាកលវិទ្យាល័យ
ក្បុមនិវិចិត្រសិល្បៈ ។
ឆ្នាំ 1963-1964 : និស្សិតនៃសាកលវិទ្យាល័យ “មេឡូនខេត្ត”
ឆ្នាំ 1960-1963 : សិស្សិតនៃស្ថាបន្ទូន និង ការការសង្គម ។

សាស្ត្រិយោះ

ក្រសួងពីរិត្យសហការត្រា និង
គណន៍សាសនបណ្ឌិត និង បច្ចេកវិទ្យាលើបច្ចុប្បន្ន និង
ក្នុងគោលបំណងយ៉ាងមុខមែនីមួយៗថែរក្សា ការពារ កំណើនប៉ុន្មោះ
ប្រជាពលរដ្ឋ និង ក្រសួងពីរិត្យសហការត្រា និង
សម្រាប់សាធារណរដ្ឋនៃប្រជាស៊ីជាសាស្ត្រ ដោយមិនគិតកព្យូម។

សូមថ្លែងអំណរគគណដល់
អង្គភាពីហូ ក្បសី-កី វិឡាស្ថានបឹកទូលាយ
ករុណាកេខ និង មូលនិធីខ្វីខ្វីសម្រាប់ការសិក្សា
ដែលបានគាំទ្រគ្រោងការស្ថាដែន់ សម្រាប់ទុកក្នុងបណ្តាលំយអនិច្ឆ្រិនច។

Buddhist Institute of Ministry of Cult and Religion and eLibrary of Cambodia have made a cooperative effort to digitalize books and manuscripts in order to preserve our Cambodian literary heritage. This will promote and provide easy, instant access, free of charge to the public and future generations to come.

A sincere thank you to our generous supporters: Risho Kosei-Kai, Open Institute, Karuna Cambodia and Cambodian Education Excellence Foundation, who made this endeavor possible.

www.budinst.gov.kh   www.elibraryofcambodia.org

អារម្មណ៍នា

ក្នុងខាត់កសារលើវីស់យវរប្បជមិ គឺជាចំណែកដៃចំមួយនៅប្រទេសកម្ពុជា ។ ដើម្បីរមចំណោកក្នុងការការភ័ត៌បន្ទូយភាពព្រឹករាយអងកសាររប្បជមិ ពិសេសខាងផ្លូវកសិល្បៈទស្សនីយភាព..... លោកលោក ឆ្វេត ឌីឡូឡូខិន និង មិត្តភកត្តិរបស់លោកជាថ្រើននាក់ បានខិតខំជាថ្រើនដ្ឋាមកហើយ ធ្វើការសិក្សាប្រាក់ប្រាក់ ចងក្រោងជានេកសារអំពីរបំខ្នោ ត្រីនិង ចំង់រំខ្នោ ឡាយនប្រើនទម្រង់... ហើយបានទៅមួយជាមួយរៀងរាល់ មួយចំនួនដែរ ។ ក្នុងនោះមាន សិច្ឆ្រាវេតិថានាមួយ ដែលភាគតានិចចាប់ចិត្ត បានចងក្រោងឡើង ដោយយោងតាមអងកសារជាថ្រើនដូចជា : មេកាត្រ របស់លោក ឡើតិន នាយក ជាថ្រូរបស់ភាគត់ ពេលដែលភាគត់ជាសិល្បៈ រូវនៅនីឡាភាសានជាតិគុរារាសល្បួយ ក្រុងត្រូវពេញ ។ ឯកសារសំណោះសរុបដែលបានដែរបស់ ឧកញ្ញា សុទន្ទប្រើជាតែក ដែលដែលភាគត់ចិត្តបានពីលោក ឆ្វេត សំឡើង ត្រូរបស់ភាគត់នៅសាធារណជាតិផ្លូវក ឡាយន "ឡាយជាតិ" និង ឯកសារដែលបានដែរបស់ក្រសួងអប់រំ របស់ពុទ្ធសាសនបណ្តិត និង អ្នកនិពន្ធដែនក់មានជាប់ជាថ្រើន ពិសេសគឺបន្ទូល ទូទានប្រែវនប្រជារបស់ សម្របសង្ឃរាណ ឆ្វេត នាយក ក្នុងពេលដែលត្រូរបស់ភាគត់គីលោក ហើត ធមូរាង លោក ឡើត ឆ្វេត លោក នាទី ក្នុងនាំពុកភាគត់

ដែលជាសិស្សនៅមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈនាងសាស្ត្រ ផ្ទៃកាន់សិល្បៈ
ប្រពេណី ដែលមានអង់គេ "សូត្រកំណាព្យ" ដួងនោះ ទៅសូត្រចោរយព្យេអង្គ
ត្រង់សណ្ឌាប់ (ដើម្បីផ្តល់មតិព្រះអង្គ) នៅមហាកុដីវត្ថុអូឡូកាលៗ... ដែល
ជាមិកាសដើម្បី អនុញ្ញាតឱ្យតាត់បានស្អាប់ និង កត់ត្រាណុវត្តវបន្ទូលដែលមាន
សារ៖សំខាន់របស់សម្រាប់ព្រះសង្គ្រារ ដែលបានពន្លាលំណោនាំ កំណត់អ
ចង្គុលបំភីអំពីតត្រី ចំរៀង និង កំណាព្យខ្មែរ ទាំងរបៀបសូត្រ និង
របៀបសរស់រាជី ។

គណៈត្រប់ត្រងមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈនាងសាស្ត្រយល់ឃើញថា :
កំណាព្យមានសារ៖សំខាន់ណាស់ក្នុងជីវិតខ្មែរ ហើយចាយសំបុរាណដូនការខ្មែរ
កំបានយកកំណាព្យជាមធ្យាបាយអប់រំ ដោយយកូរបាត់កំណាព្យ
"ពីរោះត្រចេះក" ដើម្បីនាយកស្ថិតិយាល័យបានឱ្យសារទំនាករអប់រំ ទាំងចំណោះ
ដី ទាំងចំណោះដើម្បី ទាំងសិលជមិរស់នៅ ដែលលោកចង់បានឱ្យនៅដែកជាប់
ក្នុងសាធារម្មណី របស់កុលបុត្រ កូលធិតាដីខ្មែរត្រប់រូប ។

ម៉ោងទៀតកំណាព្យមានតម្លៃពាល់ដែងណាស់ នៅក្នុងទម្រង់
សិល្បៈទស្សនីយការខ្មែរ ពោលគិតត្រី ចំរៀង កំព្រឹងការកំណាព្យ រហូតៗ
ត្រូវការកំណាព្យ លោនបេច្ចិនទម្រង់៖ លោនបាសាកំ លោនយើក មហ៌រិ
លោនពោលស្សើ អារ៉ែ អារ៉ែយ ប្រាមោឡូទ័យ សៀវភៅ លោនខោល ឬ
ភាសី ។ និង ។ កំព្រឹងការកំណាព្យ ។ ហើយប្រការដែលចាំ

បានចំណាំនៅក្នុងប្រព័ន្ធដែលមានជាងខ្លួនខ្លួនទៅតាមទម្រង់
នៅក្នុងនានា ដែលមានជាងខ្លួនខ្លួនទៅប្រព័ន្ធគម្ពុជានៅក្នុង អ្នកនិពន្ធ និង
អ្នករៀបចំនៃប្រព័ន្ធដែលមានជាងខ្លួនខ្លួនទៅប្រព័ន្ធគម្ពុជានៅក្នុង ពីសេសគីរីបៀប
សរស់រក្សាទុកដាក់ខ្លួន នេះជាច ។

ស្របតាមបំណងប្រាញ្ហារបស់គណៈគ្រប់គ្រងមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈ
នាងសាស្ត្រនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិនូវឯធម៌គ្រសិល្បៈ ដែលមានតំបន់ភូង
ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលដែនធានមនុស្ស ពីសេសគីរីបៀបនិពន្ធ និង អ្នកដឹកនាំ
រៀបចំនៃប្រព័ន្ធដែលមានជាងខ្លួនខ្លួនទៅតាមទម្រង់ក្នុងនានា... ទីបណ្តាលៈគ្រប់គ្រងមហាវិទ្យា
ល័យសិល្បៈនាងសាស្ត្រ សំរាប់ប្រើប្រាស់និស់យកស្រែវិភាគ សិទ្ធិភ័ណ៌
គិតវាងស្តី មកដោះពុម្ពសារជាតិ ដោយជួនូយដៃសប្បន្ន របស់អនុការ
យុណ៍ដោស្តី UNESCO ក្នុងក្នុងដៃសប្បន្នម៉ោងមុនគម្រោងថ្ងៃ ក្នុងស្រែវិភាគដៃក្នុង
នេះ និងបានរួមចំណោក ផ្តល់ជំនាញប្រយោជន៍ នៅក្នុងក្នុងក្នុង ប្រើប្រាស់ ដល់
មាតុភូមិដែលកំសត្របស់យើង តាមបំណងប្រាញ្ហារបស់គណៈគ្រប់គ្រងមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈនាងសាស្ត្រ យើងខ្ញុំមិនខាង ។

ជ.គណៈគ្រប់គ្រងមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈនាងសាស្ត្រ
ត្រីឡាយបុរាណ
គីម ពេឡូវីនីលេល់

ទេសចរណីថ្លែងអំណុលគគុណ

ខ្ញុំចាត់អ្នកប្រជុំបញ្ជូនសៀវភៅ សិទ្ធិសំខាន់ខាងក្រោម សូមថ្លែង
រំណារគុណចំពោះ - គណៈត្រប់ត្រងមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈនាងសាស្ត្រនៃ
សាកលវិទ្យាល័យភូមិនិងត្រួសពិសេសសៀវភៅនេះ ដែលបានប្រើបានសៀវភៅនេះ
មកបានពុម្ពសារជាតិ ដើម្បីជាចំលោយប្របោជន៍ដែលសិល្បៈ-និស្សិត នៃ
មហាវិទ្យាល័យសិល្បៈនាងសាស្ត្រនេះ និង ដល់មិត្តអ្នកអាណជាទូទៅដែល
ចាំងក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ក៏ដូចទៅអនាគត និង សូមថ្លែងរំណារគុណជា
ពន្លិកចំពោះ - អង្គការ យុណ៍ធម៌ UNESCO ដែលបានចំណាយទុន
យ៉ាងច្រើន ដើម្បីជួយរិសយវប្បធម៌ជាតិកម្ពុជា : មានការធ្វើសង្គម
ប្រាសាខ្មែរបុរាណ ចំណុះកសារត្រឹម និងចំរោះបុរាណ ប្រាក់ប្រាក់ដើម្បីនាំ
ត្រួសចាំងជាតិ និង ជនជាតិ ធ្វើឱ្យរស់ឡើងវិញនូវទម្រង់ល្អាចំណែនដែលបាត់បង់
ទៅជួយដុលតាំវិចិត្រកម្ពុជា ដូសដុលរូបចម្លាក់បុរាណ ឧបត្ថម្ភការធ្វើបែបថាជា
តាមរាជការសិក្សាតាមទំនាក់ទំនាក់សៀវភៅ ហើយពុម្ពសៀវភៅ និង ឯកសារជាតិច្រើន ក្នុងនោះ
មានទាំងសៀវភៅ សិទ្ធិសំខាន់ខាងក្រោម នេះជាប់ដែរ ។

៤

សូមប្រសិទ្ធភាព និងសូស្សីមហាប្រជុំ ដូចតណ្ហោះគ្រប់គ្រងមហាវិទ្យា
ល័យសិល្បៈនាងសាស្ត្រ នៃសាកលវិទ្យាល័យកូម្មិនិត្យសិល្បៈ និង អង្គ
ការ UNESCO សូមឱ្យបានសមប្រកបផែនីងជាតិជាយ និង "យស" ជានិច្ច
និរន្តរ ។

អ្នករៀបចំ

វិវាទទូលាល្អករណ៍ !

ប្រិយមិត្តអ្នករាយជាមីមេព្រឹ !

សេវវិរក្រា សិទ្ធិសែនកិច្ចាស្ស ដែលប្រិយមិត្តកំពុងតែការនៅ
ដោនេះ បានបានៗពុម្ពពីរលើករួចមកហើយ គឺ :

- លិកទី ១ ឆ្នាំ ១៩៨៨ បានពុម្ពចំនួន ៥០០០ក្បាល ជាការ
ធ្វាយរបស់ភាគារបានៗពុម្ពធ្វាយ "វិប្បធមិ" ។

- លិកទី ២ ឆ្នាំ ១៩៨៩ បានពុម្ពចំនួន ១០.២០០ ក្បាល ជាការ
ធ្វាយរបស់ភាគារបានៗពុម្ពធ្វាយ "វិប្បធមិ" ដែរ ។ ហើយនេះជាលិក
ទី ៣ ហើយ ដែលសេវវិរក្រា សិទ្ធិសែនកិច្ចាស្ស ត្រូវបានពើសរើស
បានពុម្ពសារជាឌីឆ្នាំ ២០០១ ដោយគណៈគ្រប់គ្រងមហាវិទ្យាល័យ
សិល្បៈនាមសាស្ត្រ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិនិច្ចសិល្បៈ និង អង្គការ
យុណៈដៃស្តី UNESCO ប្រចាំនោះកម្ពុជា ចំនួន ៥០០ ក្បាល ។

តួនាទីការបានៗពុម្ពលិកទី ៣ នេះ ខ្ញុំបានជាមួករៀបចំឡើង បានធ្វើការ
កែលិះអបន្តិចបន្ទុច ដូចជា : កែលិះអក្របខាងក្រោម ដែលពិមុនប្រើដោយ
គំនិតរាបពណិត ដែលតម្លៃត្រូវត្រូវបានប្រើបាន ត្រូវបានប្រើបាន ដើម្បីរាយការណ៍
ហើយនោះ ទៅជាប្រើបានតិច គឺ រួមមុខប្រាប្រាប់បានបានយ៉ាង

៤

(មិនយើព្យិជិត) រូបអង្គរភ្នំ (យើព្យិចម្ចាយ) ហើយនិងមានត្រង់ពីអង្គ គន់នៅទីនោះដែង... ។

ក្របស្ថុវគ្រាតិ ដែលប្រើដោយរូបចំនេះ មានលំនាំប្រហាក់ប្រើហេលត្រានិងក្របចាស់ ដែលប្រើដោយតំនុរាលាបពណិតនោះដែរ ។

ក្រពិនោះ ខ្ញុំបានកែសម្រួលពាក្យ និង យ្យាប្រយោតបន្ទិចបន្ទុចដែងដែរ ដូចជា : ត្រង់ទំព័រទី ៩ បន្ទាត់ទី ៦ និង ទី ៣ កែចា :

- ឯកសារប័ណ្ណការប្រកាប់ប្រចាក់ត្រា របស់ពួកពុករួម ពាណាមាវា នៃ សុំសំណុក សុំកាត់នៃ ក្នុងគ្រប់ដែនការ ។

ត្រង់ទំព័រទី ១៩ បន្ទាត់ទី ៣ កែចា :

- របៀបការបង្ហាញសរុបត្រូវរួចទី ៦... ដើមសម្រាប់ប្រើប្រាស់...

ត្រង់ទំព័រទី ៣៨ បន្ទាត់ទី ២ ទី ៣ ទី ៤ កែចា :

- មុសកុងលោកា	រាយរូបអាត្រា	ស្ថាប់ខ្លឹមលាមក
តែតាមការពិត	ជិវិតគំរក	ស្ថាយចំណោមក
	វិវក់សញ្ញាប័ន	

និងត្រង់ទំព័រទី ៥៣ បន្ទាត់ទី ៥ កែចា :

- បក បោស បរប់ បោចបាច់បាន...

និងបន្ទាត់ទី ៩ កែចា :

ជំ

- បុព្យបេរិច្ឆេទបុរាណ...
ជូនដែលស្ថិតក្នុងបុរាណទាំងអស់ មេត្តាប្រាប់ជាពីមាន ។
ស្ថិតក្នុងបុរាណទាំងអស់ និង ស្ថិតក្នុងបុរាណទាំងអស់
បានសម្រេចបានឯងសេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការ ។

១០/០៩/២០០៩

អ្នកស្រួលរៀបចំ

ទាហោនុវត្តន៍

ប្រិយមិត្តអគ្គនាយកដាច់ការណ !

ស] រក្សាដែលមិត្តកំណុំការចំនួន នៅថ្ងៃដើម មិនមែនជាក្រុមកំណាន
សំរាប់ដ្ឋីសរើស ឬ អត្ថបទកំណានពីរ ។ ប្រណិតនេះទេ បើដឹង
រាជាណាច្ញកសុខរបម្រសរាយការពីខ្លួនយ៉ាស់សម្រាប់ឯធម៌ដែលជាបាន
សំណាល់ទៅកំណើតឡើប្រជុំរបស់ខ្ពស់បាន មួនភាយិន ដែល
យើងទៅនឹងអស់តូច តុកសិក្សានិនិច្ឆ័ក្រាមុក ។

ម្មានដោយយោលទៅនៅលីកិច្ច បំណានចំកើតជាក្រុមខ្លួន
មិនមែន នៅថ្ងៃដើមប្រសើរពីតុលាផ្លូវប្រទេសជាតិមាត្រីទេ ត្រូវ
កំបង្ការ ។ ទៅបីទីដែលមានសមត្ថភាពយល់ដឹងសុទ្ធស័យ ប្រើប្រាស់
រិលិកការនេះចំបែងចាន និង ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធប្រជាធិបតេយ្យ បំផុត
ដែលសម្រាប់ពីការបំផុតចារមស់បច្ចប្រើបច្ចាស់សាលានៅ បុណ្យ
ពក អេរីស សាតិ មកចន្លក្រន្ទាត់ដោយស] រក្សាដែល និមួយៗជាបុណ្យ
គិច្ចបញ្ជីសងគ្គល់គុណបំពេះបក្ស រណាសិរិយ វិរាយុទ្ធនៅ
ដែលធានសម្រាប់ជាតិ និង យើងទៅនឹងអស់តូចក្បានរស់ការ និង
ដើម្បីជាសិក្សាការណែនការយើងចាប់ និង ការនិកាប័កបេសទូទៅបំពេះ
វិញ្ញាបាក្តឹង ទីក្រុក និងឈាយចេស់ព្រាតិសារយោហិតកម្មជាបុណ្យ
ទៅនឹងបិលាមទោកដែលធានលាទាករលាកទេះ “ ដោយបន្ទី ” នូវនី

ទ្វាចស្សាតាជីបំផុតក្រោមទម្លៃត្រឡប់ ដែល គ្រួនចប និងធ្វើឈ្មោះ
រហាយ ភាពខ្សោតដ៏កាតសាតហានិចស់ចនប្រលួយពួជសាសន៍ ...
សូមអ្នវិញ្ញាបាយកើតិចបន្ទប់ទៅអស់កក់ក្រោមិនស្ថាប់នៅប៉ុណ្ណោះ... ឬ
ប្រិយមិត្តអ្នកអានដាច់អ្នកហា !

ខ្ញុំធ្វើដាក់ថា ការសិក្សារបស់ខ្ញុំនេះ ប្រាកដដារ៉ែខ្លះទៅក្រោមឯកត្រឹម
ទៅនឹងបិរីមាណក និង ទៅនឹងគុណភាព ឬ
សូមមិត្តទៅនឹងអស់ ដើលដាច់អ្នកអ្នកហាវិញ ឬជាតិ អស្សរ
សាស្ត្រ និងសិល្បៈជាតិ កុំមេលបំណងទិន្នន័យសិក្សាបន្ទូម រូបថ្លែយ
ទៅក្នុងអនុគមន៍តិកអ្នក ប្រសើរឡើង ឬ

អ្នកដៃប្រើប្រាស់

ស្រុមឧទ្ទិស់ស្វាត់ដែល៖

ចូលចំណោះ

បុរាណុស់សុហារតាំ និងសេវាកម្មក្រោម គិតចានិក និង
កាលបរិច្ឆេទ និងសាស្ត្រលើក និងបានប្រយុទ្ធឌី និងពុំពាន់
ក្នុងចំណោះស្រែ ក្នុងក្រុងការសម្រេច និងក្នុងការការពារ
និងសាស្ត្រតាម ឱ្យអនុញ្ញាត និងការប្រើប្រាស់ និងក្នុងក្រោម ។
និងក្នុងក្រុងក្រុង ក្នុងក្រុង ក្នុងក្រុងក្រុង និងក្នុងក្រុង
និងសុហារ និងសាស្ត្រតាម . . . និងក្នុង និងក្នុង
និងក្នុងក្រុងក្រុង និងក្នុងក្រុង និងក្នុងក្រុង ។

អ្នករបៀបរៀប

ចាតិកា

ជំពេរ

-ប្រវត្តិកំណាយព្រំខ្មែរ.....	១៨
-បទមេប្បន.....	៣០
-បទបច្ចារិត្ត.....	៣២
-បទការកតិ.....	៣៤
-បទព្រហ្មគិតិ.....	៣៦
-បទពំនោល.....	៣៨
-បទបន្ទាលការ.....	៤០
-បទភុដ្ឋលីលា.....	៤២
-បទពោក្ស ៦.....	៤៤
-បទកំង្វែបលោតលើគោក.....	៤៦
-បទពោក្ស ៧.....	៤៨
-បទវិធមានី.....	៥០
-បទអក្សរលូន.....	៥២
-បទសត្វការង្វាប.....	៥៤

-បទនេមា.....	៥១
-បទ ក ២	៥៥
-បទគោព្យីស្សិន.....	៥០
-បទអើយក.....	៥២
-បទក្របច្ចក្រវាទ្វ.....	៥៥
-បទមូរខ្មៅកំកែវ.....	៥៥
-បទនាតកេវវិក្រវិត.....	៥៥
-បទកដ្ឋុបលាតកណ្តាលស្រែ៖.....	៥១
-បទយិត្តិភីដ្ឋុ.....	៥៥
-បទពស់លេបកន្តុយ.....	៥៥
-បទថយក្រាយចួលវ៉ែក.....	៥៥
-បទសុក្រទិនវិសាល.....	៥៥
-បទសោរទិនវិសាល.....	៥០
-បទពាក្យ ៨.....	៥៥
-បទពាក្យ ៨ (បន្ទាប់បទពាក្យ ៨ ធម្មតា).....	៥៥
-បទត្រិពិធព័ន្ធ (សុគ្គនឹមីជាតិន្ទ).....	៥៥

-បទត្រីពិធព័ន្ធ (អេរ៉ង សាយ)	៨៨
-បទអក្សរសង្គម	៩០
-បទរមាំងដើរព្រោ	៩២
-បទផែត្របិជាន់	៩៤
-បទនាតរាជដៃប្រឹងប្រទ	៩៥
-បទនាតបរិព័ន្ធ	៩៦
-បទពាក្យ ៥	៩០០
-បទជាប់ទង	៩០២
-បទសិង្វ័យលេងកន្លឹយ	៩០៤
-បទកំងង់បានភាពស្មាក់ពេជ្រ	៩០៥
-បទរលកខ្លួចបំប្រាំង	៩០៦
-បទសម្រាបល្អន	៩១០
-បទព្រះច្រើនបានដំងិត	៩១២
-បទសារចិទ្ទាច្បរចំ	៩១៤
-បទកំងង់បានភាពជាក់ខ្លួ	៩១៥
-បទជាយុកវិក	៩១៧
-បទរលកយោលយារ៉ាវ	៩១៩

-បទពាក្យ ១០	១២៤
-បទសាត់សិច្ច	១២៥
-បទវិង្វិរិច្ឆត្រ	១២៦
-បទត្រឡប់ខ្លឹនត្រីន	១២៧
-បទពាក្យ ១១	១៣១
-បទលេបការ	១៣៣

ព្រៃនេត់ខ្លួន

ក ម ត ធន យ ឃ ស ច ន ដ ឃ ឃ ឃ ឃ
 ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ
 ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ
 ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ ឃ

ព្រៃនេត់ខ្លួន

। । ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ព្រៃនេត់ខ្លួន

ន ទ ន ទ ន ទ ន ទ ន ទ ន ទ ន ទ ន
 ន ទ ន ទ ន ទ ន ទ ន ទ ន ទ ន ទ ន ទ

មួចមេដីសលហាជាកំណាយ ?

សាកល្បងនេត្តឃើយ :

កំណាយគិតជាក្រុមពាក្យសំដើរ ដែលមានការចាប់ផុន្លែន
ពីរោះទាំងប៉ុណ្ណោះ មានយោ មានល្យោ និង មានកិរិតចំនួន
គ្មានជាកំណាយ . . . ឡាតុកិច្ចិកចិត្តរំភែច និង ធ្វើនូវអកដន
រំភែចជាមួយ ។

ឧបាយរណី :

កាថ់ផ្ទុងប្រកលុក		
ដើរមូលដ្ឋានប្រុក	ធ្វើឱកអាគាយ	រូគរប្រជាតា
បានប្រើបានកាលណារា	កាត់ផ្ទុងសង្គារ	សាយាវេនិសម៉ឺ ។
	ខ្សោយអីយរៀនពិត	
ខ្សោយគោរពិតិញ្ញ	គិតគ្រប់ដង្វើច	ខ្សោយលានញ្ចាយ
ស្អាប់យាមសេម ។	កំព្យួចរៀងដែម	ស្អាប់ចុំលាត ។

កំណាយកាត់រយ្យាង ?

ពាក្យកំណាយកាត់រយ្យាងនេះ ដូចតាមឈើនប្រឹសកាល់ មួចមេដី
បង្ហាញពីសក្ខុណា៖ ដើម្បីបានកំណាយទីនេះ ដែលឡាតុកិច្ចិកដែង ដើម្បី
បិទប្រសប់របស់កី គិតថាកំណាយនេះទាំងរូបភាព ទៅនឹមិត្តសារ
មានសង្គស្ម័ន និង សោក់ណា រណាមុខកិច្ច យុទ្ធសាស្ត្របច្ចុប្បន្ន]ន
មិនគ្រន់ស្ថិក ប៉ុណ្ណោមនេះយត្រប់ត្រានៅ ។

ឧទាហរណ៍ :

- សូរិយាល្យាចថ្ងៃ សូរិយាល្យាចថ្ងៃ និងរោងគោត្រ កែសុជីងគ្រឿង។
- សុខិចដោយក្នុងសុខិចដោយជំ កែសុជីងគ្រឿង ដឹកចិកដងអូរ។
- សុជីក្សាចហើយ ប្រជល់គ្មាន សុខិចឡើងក អូតអាជកម្មដង។
ឬយ៉ានីយ៉ូចអភិបន្ទុកកំណាក្សាត់ទារ នៅទាន់លើទេះមានទំយតិវឌី

១ - ឥយគ្រីដៃ : ឥយាយពីសកម្មភាព ប្រចាំថ្ងៃបស់
ទាន់រោងគោត្រ

២ ឥយបញ្ជីគម្រោង : រៀបរាប់ពីការប្រគារ
ប្រចាំថ្ងៃ ឬសំណូនកុករស្សយពាណាពាក្តីវិស សុំសំណូន សុកជាតិ
នូន ត្រូវបំផុំទាត់ ។

ហើរកូហ្វឺនហើយ ទីបង្កួនតាមឈើន ឥយមប្រើពាក្យចា
កំណាក្សាត់ កាក្សាត់យ៉ានីយ៉ូចនេះ ។

តើកំណាក្សាត់ និង កម្រង់កវទិសគ្នាយើអីណា ?
លាកលូយនីត្រូវឱយ ។

កម្រង់កវ កំសាកកម្រនពាក្យសំដី ដែលមានការបោចបុន្ទ័ន
ទាក់ទងពីរោះរក្សាទុកនិងឈានឈើ ចុំនូវធម៌នកិត្តិយ្យា ឬ ល្អេះ ឬ
កំបង្អួនព្យាយុទ្ធដាកំណាក់ទេ ។

ឧទាហរណ៍

ក្រុងទស្សនកម្មាស្តីវិស្សុរត្សស្សុរត្សក្រុងអស្សារូរប្រជុំត្រាស់ចា ដើម្បី

ការយកឃើយមានរឿយចូលទៅនៅត្រូវណា ប្រក្រដ្ឋាន ជាសាកសពស៊ភាព
អនុញ្ញតិក ទេដែលបាន នាសីមទុស្សាជាការចោចប់បុណ្យណាតាយ
កួយមា . . . ។

(ពោលសៀវភៅ : លោករាយកែវ)

ជាតុកំណាយ

នៅក្នុងកំណាយ មានជាតុកំខាន់ និងជាតុកំលោក នៅក្នុងកំណាយ។

- គ្រាន់

- យុវា

- ល្អោដ្ឋាមេខ័ណ្ឌ

គ្រាន់ : សំឡែនមួយចាត់ នៅក្នុងកំណាយហៅថាគ្រាន់ ។

យុវា : គ្រាន់ប្រើប្រាស់គ្នា នានជាយុវា ។

ល្អោដ្ឋាមេខ័ណ្ឌ : យុវាប្រើប្រាស់គ្នាមក ដោយមានខ័ណ្ឌ ហៅថាល្អោដ្ឋាមេខ័ណ្ឌ ។

ល្អោដ្ឋាមេខ័ណ្ឌ ។

គ្រាន់

យុវា

1234

1234

1234

1234 ។

ល្អោដ្ឋាមេខ័ណ្ឌ

ព្រោះអី និង ពាក្យ
សម្រំប្រចាំ ព្រោះ និន ពាក្យ

ព្រោះ : ព្រោះគឺសំឡេងដែលមកម្លូវ ខ្លះបាន និងយកី មិនពាន
និយកីហៅថាប្រោះ ។

ឧទាហរណ៍ : ក - ត - គ - ក - បន - សំ - ខេ - ចាន់ - ឬ -
(ឬ ឬ និន ឬ ឬ)

ពាក្យ : ពាក្យគឺសំឡេងដែលមកម្លូវកី ឬ ត្រួចដែនកី មាននឹងយ
គ្រប់គ្រាន់ហៅថាប្រោះ ។

ឧទាហរណ៍ :

- ពាក្យ ១ ព្រោះ : ក . ឯ . យច . គិត . ពេល
(ឬ ឬ និន ឬ ឬ)
- ពាក្យ ២ ព្រោះ : សំដី . សម្រែ . ប្រសាសន់ . សម្បតី
(ឬ ឬ និន ឬ ឬ)
- ពាក្យ ៣ ព្រោះ : អន្តរជាន់ . វិធីចូល . កេវប្រែង
(ឬ ឬ និន ឬ ឬ)
- ពាក្យ ៤ ព្រោះ : មមិមមាយ . អំណាកអណ្ឌន
ពេណ្ឌរដី (ឬ ឬ និន ឬ ឬ)

នៅក្នុងកំណាព្យីគែចែកចាយជាគីរីទី { ពាក្យពេលខែ
ពាក្យសម្បស្ស }

១- ពាក្យពេចចំ : គីជាសំរាប់រែលម៉ោងខ្លួនសារ បចសំអត្ថបទ
កំណាគពុក្សរោលបញ្ហាអ្នើដី នូវអត្ថបទនេះមានសោក្តុល់
ពេលគីជាត្រីក្នុងប្រុណិក និង ចំណុះស្រួលចុះហ្មាស៊ិតិចិត្តបែង
អត្ថបទ នៅនឹមួយៗយ៉ាងណារោ នៅ ។

២- ពាក្យសម្រស្បែក : គីជាពាក្យគីឡូលូន ឬ ហេដិំណាប់ចុនចូន
ដែលធ្វើនូវប្រភាគបុរាណ ទម្រង់នៅអត្ថបទកំណាគពុក្សមានសម្រស់ណូល្មើន
ប្រកបដោយលទ្ធផល៖ ឱនដូនណាំ ។

គេវែងពាក្យសម្រស្បែកដីគីជា { ក- ពាក្យសម្រស្បែកគីជា
ខ- ពាក្យសម្រស្បែករោក ។

ក- ពាក្យសម្រស្បែកគីជា : គីសំគាល់លើចំណាប់ចូន ដូនណាំ ដែល
សិក្សានូវយុទ្ធសាស្ត្រ ។

ខ- ពាក្យសម្រស្បែករោក : ស្រីបីគីជាកំគារប់រាប់ ។

ស្រី ឯន និន ដី

គារប់ ឯន និន រាប់

នៅក្នុងយុវវគ្គមួយយ៉ាងនៅនោះហេរោ សម្រស្បែកគីជា ។

៣- ពាក្យសម្រស្បែករោក : គីសំគាល់ចំណាប់ចូន ដូន រក្សាឌសលច្បន
ន្នាតិយុទ្ធសាស្ត្រ ឬ ពិលុយៈមួយឱ្យ សិលុយៈមួយឱ្យ ។
ខ- ពាក្យសម្រស្បែករោក :

- ស្មិយាកេតិយុន់ ក្នុងមុនចំបែង លោកទោកតិត្រស្រែង

- ជាយអេកទឹយ ។
- មួលភាំវិ ពីរត្រធើទឹយ ឧចាស់ពោះសុយ
សូន្ទយដើម្បីស ។
  - រួយធាប់ពិនាគ ទោលិយមាត់លួយស បានដែលគ្មមស
ចិតណ្ឌយាយសញ្ញសត្វ ។
- (កំណាករួមនៃសាសនាកុងសម្រាយ នៃ នូល បកបាក្រាត
ពីចេងដីដាច់ក្នុងរល្អយដល់ខ្លួន ឬអាមេរិកកាត់ ។)

ស្បាស័ព្ទ ឬ ស្បាលូវិន ឬ សំនួរិន
ស្បាស័ព្ទ ស្បាស័ព្ទ ឬ សំនួរិន នេះ នៅក្នុងកំណាករួមនៃ
សារ៖សំខាន់ណាស់ ព្រោះកំណាករួមនៃលលូ នឹងកំណាករួមនៃលមាន
ចំណាកប់ច្បាប់ និន ផ្លូវមានស្បាស័ព្ទនៃផ្លូវច្បាប់ ។ ពោលខិសំនួរិន
នេះ ថ្មូមកពិរិញ្ញនេះឱយោស់ ទីស្ថាបន្ទូលសំឡួន “អី” ត្រូវ
ត្រួវបញ្ជាផោល៖ដើរ ។

អមពាក្យ : គិត. មិត្ត. ពិត. វិត.

គិត. មិត្ត. ពិត. វិត. ឯលុ. និន ឯលុ

ខិសំនួរិនថ្មូមកពិរិញ្ញនេះ អឱយោស់ សំឡួនគូលសែយ
ទីស្ថាបន្ទូល “អី” ត្រូវត្រួវបញ្ជាផោល៖ឱយោស់ដើរ ។

អមពាក្យ : គន. បន. ឲ្យន. សន. អន.

សត្រ. នាក់. គាត់. មាត់. (ឱលុទិនុលុ)

មិនត្រូវយករោះ: ទេវីឡិនិងអរយោស់: កុបុរិនឹតកាមការសង្គត
ដើរក្រាសធម្មពាក្យទៅនូវយោយណា ដើរប្រើប្រាស់ " ស " ប្រាំ " ពី " ឬ
និងប្រាំ " ពី " ទោះពួរព្យាន់រោះ: និង អរយោស់អាមេរិកខ្លា
នន ព្រោះមានស្ថិសំឡូនដូចខ្លា ។
នាមរោណ៍ " ប្រាំ " នី . នី

ឬន . ឬន

ឬន . ឬន (ឱលុ និនុ ឱលុ)
ប្រាំ " ពី " លើន . លើន
ព្រីន កែវីន(ឱលុនិនុលុ)
ប្រាំ " ពី " ទិន្ទន ហេតុហេតុ
ទេវិត ស្វែន (ឱលុនិនុលុ)

ឬអាមេរិកខ្លាំបបនេះ កំណត់ថ្មី ឱយោស់ប្រាំ: " អី " ឬនិនុ
អរយោស់ ប្រាំ " អី "

ឬអាមេរិក យុវាន ទេវិត

នាន . ស្វែន

នាន ហេតុ (ឱលុនិនុ ឱលុ)

អាមេរិកយោស់ព្រីតីនេះខ្លះទេវិត ឬនិនឹតាសំខាន់ចំណាំនៃតុលាងតុលាង ស្ថិ
សំឡូនដូចខ្លា ។

រដ្ឋាភ័ត៌ម្យ ឬ មាត្រាពាណ

- ន្វោស់ពក្ស ឬ មាត្រាពាណ គឺចំនួនព្យាន់ ដាក់ណាក់ក្នុង យុទ្ធមួយ ។ និន ចំនួនយុទ្ធដាក់ណាក់ក្នុងល្អេខីមួយ ។ ឬ គឺ អាស្រែយចំណាប់ចូលទុសត្រា . . . កំណាក់ព្យាក្នុងនិន យុទ្ធត្មី ទុស ឬ ត្រានេះហើយ ដែលទទេរីបការ " ទ្វាយ៉ា " កំណាក់ ទទេរីយទុសត្រា និនមានរលូបារំបែក ។ ត្រានេះ ឬ ទទេរីយ៉ា ។
ខាងក្រោម៖ បទមេម្បទ

មួយល្អេមាន និងយុទ្ធមួយយុទ្ធមាន និងព្យាន់ ។

" 4. 4. 4. 4. ។ "

- បទការគតិ

មួយល្អេមានពីយុទ្ធត្មីមួយយុទ្ធមាន និងព្យាន់ស្អីត្រា ។

" 4. 4. 4. 4. 4. 4. 4. ។ " (៦លូ និន ៦លូ)

បង្ហាក់

ពក្សបង្ហាក់ថែរក្នុងកំណាក់ សំគាល់ការរំលើ ឬ ដាក់សំឡោន ដែលមានលក្ខណៈទុស ឬ ត្រា ទៅការមួយចំណាប់ព្យីមួយ ។ ឬ វាដាក់ដឹងយដ្ឋាមសំរូបដល់ការនិភ័យ ការពោល ឬ កំការស្អែក កំណាក់ និន ផ្លូវដ្រែលនូវកំណាក់មានលក្ខណៈពីបានរណី ដោ ត្រី ។

- ឧទាហរណ៍ :   បទពក្យ ៦
- ត្រូវសង្គត់សំឡេដល់ក្រោត្ត ២ និង ៤
- ស្អាយសារ់   ស្រីអមេ   កម្មសំដើ ...
- បទពក្យ ៨
- ត្រូវសង្គត់សំឡេដល់ក្រោត្ត ៣ និង ៥
- អទិត្តា តោធ្លៀ លោកកសាន់ ... (ុលុ និង ុលុ)

សង្គត

- ១ - បទពក្យ ៦ ពក្យត ពក្យដ ពក្យឌ ពក្យេ ពក្យេ០ និងពក្យ
 ១១ ដាប់ខ្សោះកំណាត់រ ដែលចាស់បុរាណាយើនន និយមប្រើ
 ចិត្តគាយការពិត "ពក្យ" នៃមិនមែនសំតាល់បំផុទពក្យនៅទា
 កុងម្មាន ផ្ទុយទៅវិញ តីសំតាល់បំផុទក្រោត្ត នៅក្នុងម្មានមួយទា
 ពេលគី៖ បទពក្យ ៦ មាន ៦ ពក្យតុនុនម្មានយុំ - បទពក្យត មាន
 ៩ ពក្យតុនុនម្មានយុំ - បទពក្យ ៨ មាន ៤ ពក្យតុនុនម្មានយុំ
 បទពក្យ ៩ មាន ៤ ពក្យតុនុនម្មានយុំ - បទពក្យ ១០ មាន ១០
 ពក្យតុនុនម្មានយុំ និង បទពក្យ ១១ មាន ១១ ពក្យតុនុនម្មានយុំ ។
- ២ - តាមលម្អិតបើកទិន្នន័យបន្ទុបន្ទុកំណាត់រពក្យម្មាន ប្រើ
 ស្បែ៖ តើត្រូវក្រោចំណាត់របំផុទ តែវតែល្អៈ ៩១ ហូកដល់ល្អៈ បញ្ចប់
 ... មិនត្រូវទ្វុក្រាត់ ឬ កំដាក់បំផុទ នៅដ៏ណាក់ណាម្មានទ្វូយ ។

៣ - ក្រាយពីការសិក្សាបច្ចុប្បន្នគំណាមួយទៀត យើងអាម
សអ្នកយើងថា បទកំណាមួយនឹងយាមិត មួនសម្រាប់វិវេជ្ជនោះ
សព្វភាពយុទ្ធផលៗទេ ដូចយេទិន្ទុបទទាំងនេះ អាយុបំពើទាំង
ឡើងក្នុងមីនោសព្វភាពរបស់មនុស្ស ដូចណាត់កែចសហប្បាយ
និងទំនិញ គិតជាតាមព្រមទាំងតិច តិចខ្លួន តិចខ្លួន តិចខ្លួន
សម្រាប់អ្នក ឬល្អ ឬនឹង ឬលុយ

តាក់ស្ថិត្រានៃបទកាត់តិមួយ យើងអាមសូត្រទាន ត្រីទិន្នន័យ

- សូត្របច្ចុប្បន្ន
- សូត្របច្ចាស់
- សូត្របច្ចុកលោក
- សូត្របច្ចុកកុល
- សូត្របច្ចិតិណិតិ
- សូត្របច្ចិន្ទុញ្ញ
- សូត្របច្ចិលាប
- សូត្របច្ចកាតកាត់ព្រឹម
- សូត្របច្ចុប្បន្នឯករាជការដើម្បីនិងអារម្មណ៍

និងមេនាសព្វភាពនៃអត្ថបទនោះកំណត់ ។

សាកល្បង៖ សារព្យារ :

ប្រព័ន្ធតីតាំងវាយទេវ

..... ថែរើនកីនដូកលើចម្លោះក្នុង និន ទំនុយប្រចាំនៃ នៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ អ្នកស្រាវជ្រាវក្នុងខ្លួនឯង ដាក់ដែក្នុងទៀត និងលក់ទៀត ដូចត្រឹមនៅក្នុង ដំគិតការបំប្លីរបស់បន្ទូនដែន ជាតិ ។ ដូរទេវ ដាក់ក្នុងរាយចក់រាយជាន់ និង ឬជាអារក្ស អ្នកគាំទេវ បានដើម្បីបានដើម្បី ហើយឯសលក់មានភាពជីតុន សម្រាយឯសលប្រព័ន្ធឌុំសាសនា និន ប្រាម្យពុំសាសនា រហូតទូល មកក្នុងជាតិ ។ ៣០៨ នូវ មុន គ . ស . ” (១) នេះ . . .

..... ម្ខាន់ទី១ ថែរើនកីនដូកលើទំនុយប្រចាំនៃ ចម្លោះក្នុង នៅក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ (ក្រុងការ) ឯសលប្រព័ន្ធឌុំសាសនា កែវិកមានភាពជីតុនក្នុងខ្លួន និងគិតមានភាពជីតុនក្នុងខ្លួន ឯសលប្រព័ន្ធឌុំសាសនា ក្នុងពេលវេលាដែលបានរៀបចំឡើង ឬ ព្រាណរានសោមាត្រូវប្រែប្រឈម (ប្រែប្រឈម) ហើយឯសលមានបាន មួយចំនួន ទាក់ទងនិនប្រព័ន្ធឌុំសាសនា ដូចជាបាន ព្រាណរានសោមាត្រូវប្រែប្រឈម (ព្រាណរានសោមាត្រូវប្រែប្រឈម) ហើយឯសលមានបាន នាក់ពី ជាមីដី (ឱ ស ឱ និន ឱ ស ឱ) ឱយិនិយ៉ា រាជ កំណារក្ស ឲ្យដូរទេវកែវិកមានមួនគេ គិតមានបាន ឯសលក្នុងមួយឯសលេខា ។

---

(១) ប្រភពក្នុងសាសនាក្នុងប្រជាធិបតេយ្យ ។ ៣០៨ នូវ ។

ខ័ណ្ឌមាន ៦ យុ និន គូនមួយយុមាន ៦ ព្យាត ស្រីត្រា ។

4. 4. 4. 4. ។

រហូតមកដល់ចុងសកវត្សទី១ ដើមសម្រេចយោទេទ ទ្វាត់បាយឱន
 និងក្រមានទេប្រជែកកំណាគរក្សាមួយបទទេកតិកការីនិងយុវ៉បទចម្លោរ
 វភពិគូនមួយ លួយ៖មាន ៦ យុ និនគូនមួយយុ មាន ៥ ព្យាត . . .
 ចិត្តការរាជាប់បុនច្ចោះ មិនអូចទទួលក្ស ៥ ដែលកែតសម្រេចក្រាយ
 ១៩ ។ 8. 8. 8. 8. ។

នៅក្នុងរបៀបរាយក្រៃ គីឡូ ១ ដល់រី ១០ ដែល
 កែតមាននៅសម្រេចអត្ថិត គេឱយិត្តមានទេប្រជែកកំណាគរក្សា ៥ ចន
 ១៩]ក កែតទ្វីនតិ ។

បទការកតិ៖ ដែលគូនមួយលួយ៖ខ័ណ្ឌមាន ៥ យុ និនគូនមួយយុ ឬ
 មាន ៦ ព្យាតស្រីត្រា ។

4. 4. 4. 4. 4. 4. 4. ។

បទក្របុតិ៖ មួយលួយ៖មាន ៦ យុ - យុវី ១ មាន ៥ ព្យាត
 យុវី ៦ មាន ៦ ព្យាត យុវី ៣ មាន ៥ ព្យាត និន យុវី ៦
 មាន ៦ ព្យាត ។ 5. 6. 5. 6. ។

បទកំទោល់៖ មួយលួយ៖មាន ៩ យុ : យុវី ១មាន ៦ ព្យាត
 យុវី ៦ មាន ៨ ព្យាត និន យុវី ៣មាន ៦ ព្យាត ។ 6. 4. 6. ។

បទបន្ទូលកាហុំ៖ មួយលួយ៖មាន ៦ យុ : យុវី ៩ មាន ៦ ព្យាត

យុទ្ធឌ ៦ មាន ៦ ព្រាត្រី យុទ្ធឌ ៣ មាន៦ ព្រាត្រី យុទ្ធឌ ៤ មាន៦
ព្រាត្រី ៧ " 4. 6. 4. 6. ៧ "

ចនក្រដ្ឋនីលិលា៖ មួយល្អេះមាន ៣យុទ្ធឌ យុទ្ធឌ ១ មាន ៦
ព្រាត្រី, យុទ្ធឌ ២ និង ៣ មាន ៦ ព្រាត្រី 6. 4. 4. ៧

ទ្រព្យសំណាករបញ្ញរស ៥ ទាន់លី មានការសិក្សាសំយអនុរាជក
ម៉ែ៖ ចិត្តនៃគុណធម៌ខាងពិភ័យប្រឹងប្រុះនៅត្រូវយ ។ ហួតមកដល់
សន្តិសុខ ១៥ ឆ្នាំ " ១៩៩៨ " គុណលើកអនុរាជក-អុកបាត់ ខើប
កំណាករបញ្ញដែលនេះមានប្រើប្រាស់ ជាការកត្តិ ព្រាសិកតាំងនៅល
បានឯកការ និង កុដ្ឋានីលិលា ។

- នៅក្នុងព្រៃនរាយក្រោរ ពីខ្លួយពី៥ ដល់ ៤០ ដែលជាស្ថ្ងៈ
ដែលក្នុង ហើយដែលអ្នកប្រារាំងក្រុងសាស្ត្រជាតិយល់ចាត់ស្ថ្ងៈ
ដែលកែកត្រកាយសម្រេចអនុរាជក ឬកំព្រឹងត្រកាយតែបែនប្រើប្រាស់នៅក្នុងស្ថ្ងៈ
ព្រាត្រីនេះ] មួយក្នុងប្រព័ន្ធអនុរាជក គឺម៉ែប្រើប្រាស់កំណាករបញ្ញដូចមួយ
ឡើក គីបចតាក្ស ៦ ដែលក្នុងមួយល្អេះមាន ៦ យុទ្ធឌ នូវមួយយុទ្ធឌ
មាន ៦ ព្រាត្រី ស្រីស្រី " 6. 6. 6. ៦. ៧ "

- មកដល់សម្រេចគុម្ភ ចាប់តិចនេះដែលប្រព័ន្ធដោលព្រាត្រី នៅក្នុង
ក្នុងរាជដ្ឋាននៃគុណធម៌មកករបៀន នៅក្នុងសាស្ត្រ រួមទាំងពេញនិងការផ្តាស់
យុទ្ធឌ ក្នុងចុះត្រូវនេះ ដីត្រូវពេញនិងស្រីក ពីលើស្រីកទៅខ្លួន និងកិច្ច
ដែលបានប្រើប្រាស់ឡើង ហួតដល់សម្រេចនៅត្រូវបានបិទក្នុងមក

ខ្ញុំកៅ . . ដល់ស្តីត្រូវទេ: គឺយើងមានកំណាករុញនៅត្រឹមទេ
បានកែវត្រូវទេ "

បទចក្ស ៨ : ភ្នែមួយល្បៃមាន ៤ យុទ្ធផ្លូវមួយយុទ្ធមាន
ពិភាក្ស " 7. 7. 7. 7. " "

បទចក្ស ៩ : ភ្នែមួយល្បៃមាន ៤ យុទ្ធផ្លូវមួយយុទ្ធមាន
ពិភាក្ស " 8. 8. 8. 8. " "

បទចក្ស ១០ : ភ្នែមួយល្បៃមាន ៤ យុទ្ធផ្លូវមួយយុទ្ធមាន
ពិភាក្ស " 9. 9. 9. 9. " "

បទចក្ស ១១ : ភ្នែមួយល្បៃមាន ៤ យុទ្ធផ្លូវមួយយុទ្ធមាន
ពិភាក្ស " 10. 10. 10. 10. " "

បទចក្ស ១២ : ភ្នែមួយល្បៃមាន ៤ យុទ្ធផ្លូវមួយយុទ្ធមាន
ពិភាក្ស " 11. 11. 11. 11. " "

- ហើយមានបទត្រឹមទេដែលជារបៀបសរប៊ីខ្លោះ
ពីចិនសម្រាយទាំងព្រោយទេ: ដូចជា ៩ ១១ ៦ ៧១ -
១១ ៩ ៩ បទអក្សរល្អន - បទអក្សរសវ្តីស បទកើតិតបលោត
កុណាលស្រែ: បទកើតិតបលោតលើគោក - បទកើតិតបលោតស្អាត
នៅត្រូវបានបង្កើតឡើង - បទនាកបិតីត្រូវ - បទនាកបិតីត្រូវ
បានបង្កើតឡើងបុណ្ណោះ - បទគោកតីត្រូវស្អីន - បទសិតិតគោក
កុន្លឹយ - បទមេនដើរក្រោត . បទគុនាយុទ្ធកិតិក - បទក្រុបត្រូវ

បទម្នោរកក្រុង - បទតែគ្រប់ដាន - បទរសករយោលយារិ
បទរសករូប្រព័ន្ធស - បទសហា - បទវិគីមានី បទគស់លេច
កញ្ចូល-បទរបាយក្រាយឱ្យលើក្រុក បទស្តីការិនស្តាប បទរម្ភស
ឈីកុងស - បទទន្លេរាយទីសទាហ៍ - បទមានទីការណ៍ក្នុង - បទសាខ
ទីទាញរប់បទអើយវា - បទក្រឡាបទឡីសក្រីន - បទស្តីក្រិនិសាល
បទសោរជិនិសាល - បទយិតិក្តី - បទសាទ់សុខិន - បទជាប់ទន្លេ
បទក្រិតិតិតិតិតិ - បទសញ្ញាបលួន - បទនឹងវិរិប្រគ និង ក្រោះបង្រីបំនុះត្រ

សង្ឃប

មនគត	:	១ - បទមេម្បទ
សម័យមុនអភិវឌ្ឍ	:	២ - បទបង្ការក្រុង
សម័យអភិវឌ្ឍ	:	៣ - បទការកគតិ
		៤ - បទព្រួច្បុតិតិ
		៥ - បទគិននាម
		៦ - បទបន្ទាលការ
		៧ - បទកុដ្ឋិលីលា
សម័យក្រាយអភិវឌ្ឍ	:	៨ - បទពាក្យ ៦
សម័យចុកមុខ	:	៩ - បទពាក្យតិ, ១០ បទពាក្យ៨,១១ - បទពាក្យ៩,១២ - បទពាក្យ ១០,១៣

បទចាស់ ១១, ១២-បទក ៩, ១៤-បទនីមោះ
១៥-បទអក្សរសុខ, ១៦-អក្សរសិទ្ធិស, ១៧-
បទកត្តិបលោកកណ្តាលប្រេះ, ១៨-កត្តិបលោក
លោក គារ, ២០-កត្តិបលោកស្ថាកំពង់, ២១-
កត្តិបលោកដ្ឋាកទៅ, ២២-នាកមិត្ត. ២៣-
នីក]: ក្រវាត, ២៤-នាការដីបឹងបួន; ២៥-តេជ័យសិន,
២៦-សិនតេជ័យសិន, ២៧-រមសិនដើរក្រ, ២៨-ត្រាយកកី
២៩-ប្រចាំក្រាម, ៣០-អ្នន្ទាកំករ. ៣១-តែត្រូវដាន់.
៣២-រលកយាមយាន. ៣៣-រលកតុប្រជុំ, ៣៤-សហរ,
៣៥-វិធីមានី, ៣៦-ស៊ែលបក្សរ, ៣៧-ស្រីការិ
សុប, ៣៨-ចយ់ក្រាយចូលសិក្ស, ៣៩-រមសិនបើក,
៤០-ទីយិនធនីសិន, ៤១-ម-ទីកបលោកក្រុន,
៤២-សារិទាញរោរ, ៤៣-អើយរា, ៤៤-សុក្រិទិនីសាល,
៤៥-សោរិទិនីសាល; ៤៦-ក្រឡាបទេសក្រិន, ៤៧-យត្តិក្តី,
៤៨-បាទ់ទុន, ៤៩-សាខកតសិន, ៥០-ត្រិកិត់ត្ត,
៥១-សុខបញ្ញុន, ៥២-ទីវិទិន, ៥៣-ត្រេះបន្ទុំតំន់ត្រេ,
៥៤-នំនាំនំនាំរោងកំណាយ និង ៥៥-ផែលិលុយៈអវេះម៉ែក
ឬឱយិនសកិតមិនស្ថាប់ដើម្បី ក្រុងបាប្រឈមិនបុរុយុស ដូចនា
ឱយិន នាមបន្ទុល់ទុកដល់ឱយិនស្ទើត្រូវនេះ: ឱយិននី ឱយិនក្នាមទា

ការគ្រឹះស្ថិតិភាគកំណាកំណាត់ការពុំដោន ឬចងាររៀន រាជក្ខុំ
ទុំទាន ទីរូបន្ទាន ការី ច្បាប់ប្រុស ឬច្បាប់ស្រី ច្បាប់កេរីកាល
ច្បាប់ត្រី និងកម្មធម៌ត្រី (ឯលាធិនិយម) នៃជាសក្តីការ
បញ្ញា កំណើនធមិត្តសាស្ត្រអប់ខ្លួនរាយការបស់ដូចតាមឈើន ដើលយក
រួមការកំណាត់ "គីរោះត្រពេក" ធមានឈាតី ដើម្បីនូយ
ស្រួលបញ្ចូលវិមានវិទ្យាអំបីទូទាត់ទៀតទៅទៀត ដើលលាកេន
នាន ឥឡូវកំណើនបំផុំដោប់ខ្លួនសកិអាម្ចុកៗ របស់កុលប្រទ
គុលជិតារបស់ខ្លួន ។

នៅក្នុងសត្វមហម្ពាត់ដោយឱ្យ កំណាត់ការពុំដោនអត្ថិតលជំណាន ។
ត្រីកំណាត់ការសំនើនិងបំពេញនូវនាម៉ែនយុទ្ធខេន (ស្ថិតិស្ថិតិក្រំណាត់
កំណាត់ការពុំដោនអត្ថិតល និង មានទំនាក់ទំនិយោនដិតស្ថិតិ
បំផុំ ដាមួយធម៌ត្រីសិល្បៈជាន់ទៀត) ក្របស់ខ្លួនឈើនមួយដែរ ។
ត្រីអាមេរិក ត្រីប្រុពិតី "ត្រីការ" និងប្រុពិតីការបំបាត់រាយការ
ស្ថានស្រែមោល(សៀវភៅ-សៀវភៅ) នៅទីនាន(លោកនាក់មុខ)
យើកអាហៅប៉ែ នៅទីនាក់មុខ នៅទីនាក់អាហៅ នាក់មុខ (ឯលាធិនិយ
ឯលាធិ) ។

ទម្រង់សិល្បៈទៅអស់នេះ ត្រីការកំណាត់ការពុំដោនចំសម្រាប់
ដូចរីកនិងប្រុពិតីដែលបានឈើនដិតស្ថិតិ នៅក្នុងសត្វមួយដែរ ។

កីឡាកញ្ជូ	ព្រៃនអារក្ស និន ត្រួសករ
	ទំប្រឈរលី
	ទំបរណា
	លោកស្រីមេស (ស្រីកដំ - ត្បឹង)
	លោកស្រីមេស (លោកស្រីមុខ)
	យីក
	លោកស្រីមេហារ
	លោកស្រីមេហាត
	អាម៉ែ
	អាម៉ែ (ឱស និន ឱស)

ចំពោះអូអសិក្សា ទម្រង់សិល្បៈខ្លួនឯង កំណាគរកំណាគភ្នា
 មួយសំខាន់ខ្ពសកភ្នា[ត្រូវឯកទេ] ដើលួយបញ្ជាក់អំពីចំណាស់ និន
 ទម្រង់សិល្បៈដីមួយ ឬ ផ្ទួយទេរិន ទម្រង់សិល្បៈដីទេ[កំណាគ
 ដែលត្រួតពិនិត្យនូវការសំរាប់បញ្ហាកំណើចំណាស់ នៅកំណាគរកំណាគ
 របស់យីន ឬ ផ្ទួយដែលបានបញ្ហាកំណើចំណាស់ នៅកំណាគរកំណាគ
 សិល្បៈខ្លួនឯងទេ[កំណាគ] ហើយប៉ុណ្ណោះដីទម្រង់សិល្បៈដីទេ
 [កំណាគ] ដីទម្រង់អាមេរោះបង់ទោលកំណាគរកំណាគ និង ។

សញ្ញាប្រើប្រាស់នៅក្រែងការណ៍

ដើម្បីស្ម័គ្រ ធនការអាជីវកម្មទូទៅ និងកំណត់ពីរបៀប
ច្បាយដ្ឋាន [នៃការណ៍] ទីស្តីប្រើប្រាស់ ផ្ទាល់ខ្លួន ដោយក្រោម នៃ
ក) ស្តីប្រើប្រាស់ 123456... ដំឡើងសញ្ញាណភព្វ ០០០០០
ដើម្បីប្រើប្រាស់ ។

១) សមប្រើប្រាស់ និងសមប្រើប្រាស់ ជាកំណត់ពីរបៀបប្រើប្រាស់ ដែល
ទីស្តីប្រើប្រាស់ និងក្រោម ។

១ - រណា : គិតុញ្ចន់ដូចតាំ ដូចចាក្យ : នុះ កិច្ច
កេវ ប្រើប្រាស់

២ - ឬទេ : គិតុស៊ា + ប្រកបដូចតាំ ដូចចាក្យ : មិត្ត. គិតុ
គិតុ ប្រើប្រាស់

៣ - នឹង : គិតុញ្ចន់ + សេប្រកបដូចតាំ គិតុវាន់
ដើម្បី ដូចចាក្យ : មិត្ត ... មិត្ត

ស្មាយ ... ស្មាយ

ប្រើប្រាស់

ក) សម្រាប់សេចក្តីពេល សមប្រើប្រាស់ ចិង

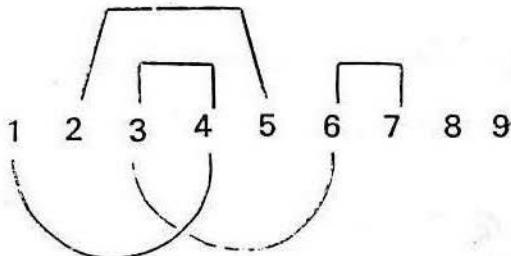
១ - រណា : គិតុញ្ចន់ និង

២ - ឬទេ : សេ + ប្រកបដូច

៣ - នឹង : គិតុញ្ចន់ + សេ + ប្រកបដូច

ខាងក្រោម : ចងកស្វ័យបេតង្កាន់ទូរ
គិកស្វ័យបេតង្កាន់ពីត គិកចន់ដូច

តម្លៃសម្រាប់កំ : 1 2 3 4 5 6 7 8 9

សេចក្តីជុំលំ : ១ | — | ៦

២ | = = | ៥

៣ | = = | ៦

៤ | — — | ៧

៥ | = = | ៨

ននសេចក្តីរា ៩

ក្រោតិ ១	រណិទិនក្រោតិ ៦
ក្រោតិ ៦	រណិទិនក្រោតិ ៥
ក្រោតិ ៣	រណិទិនក្រោតិ ៦
ក្រោតិ ៣	រណិទិនក្រោតិ ៧
ក្រោតិ ៦	រណិទិនក្រោតិ ៨

៤៨

នគរបាលសាស្ត្រ

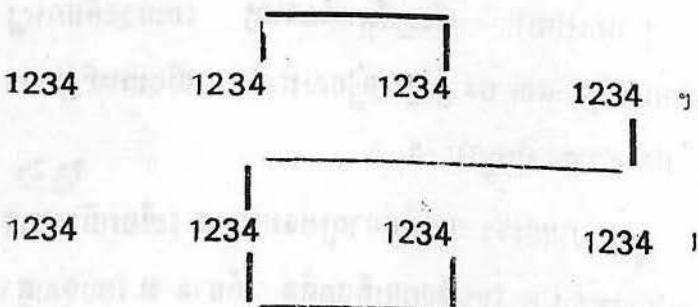
២៦

ប្រិយមិនអ្នកអាមជាមិគោរព !

ក្នុងសៀវភៅ សិច្ឆេទសំខាន់ នេះមានកំណាយ
ទាំងអស់ចំនួន ៥៣ មន ចូលត្រូវបញ្ចប់សេវា យើងការយើងបាន
ត្រឹមតី ៥០ មន បុណ្យលាត់ ។

បើដី ៥០ មននេះ មានកំណាយបញ្ហាក្នុង ៥ យើងយើងបាន
បញ្ចប់សេវា ២ ទៅបិន្ទុត្រូវតិចពីថ្ងៃ កំមាន ២ បែងចុំគ្នា
ដែរ . . . យើងខ្ញុំបង្ហាញថ្មីនៅសៀវភៅនេះ ដើម្បីប្រិយមិនអ្នក
អាមជាមិគោរពបានណាប់ខ្លួយ។

បន្ទីមចំណាំ

ចំណាមច្បាស

→ 4 យុ ៦ | — | 4 យុ ៣ សួរជាមួយ

→ 4 យុ ៦ សួរមួយ | — | 4 យុ ៤ | — | ៤ យុ
៣ សួរមួយ

ការសង្កត់សំឡេង

សង្កត់សំឡេងលើព្យាយាន : 2 ត្រូវយុ

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

ចាន់ទេសប្រជាធិបតេយ្យ

នីកសាបមួយពេក
ពិធាកបំផុត

ល្អកំភុងសម្រោះ
និងបញ្ចប់ខាងក្រោម

- ផ្លូវបាយហើយ
ក្រោមគេរោគ

មិនដែលប្រព្រណាត
អូចធើមវិញ្ញោះ

- នៅអូនដើម
អាមួយបិញ្ញោះ

អូនចាន់ចោរៈ
ឬកំយ៉ាងណាទ ?

- បងកែងសម្រោះ
ថាគ្មោះជីវិត

ក្នុងភាពសាក្តា
ទាំងអស់ជីវិត

បង្កើនស្រែាល់

12345678 12345678 12345678 12345678
12345678 12345678 12345678 12345678

ចំណាយថ្មី

→ 8 យុ ១ | — | 4 យុ ៦
8 យុ ៦ | — | 8 យុ ៣ | — | 4 យុ ៤ សី:
អាមួយត្រា ។
→ 8 យុ ៤ សី:អុន | — | 8 យុ ១ | — | 4 យុ ១
៦ សី:អត្ថ ។
8 យុ ៦ | — | 3 យុ ៣ | — | 4 យុ ៤
សី:អតិ ។

ការសង្កែត់សំរួល

សង្កែត់សំរួល លើក្រោត៖ ២ ៤ ៩ ១ គ្រប់យុ

សូមពិនិត្យអត្ថបទ ។

ចនិបច្ចេកត្តិ

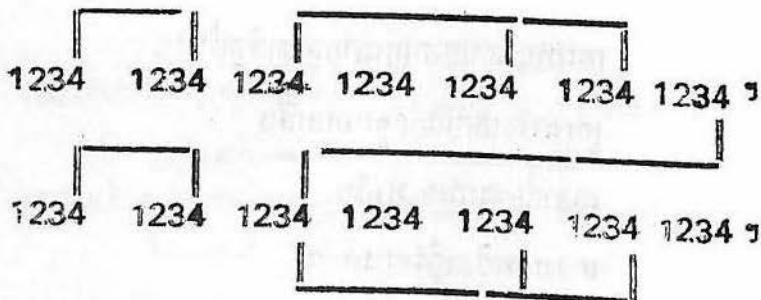
ត្រង់លាងពាល់ពាល់
ត្រង់លាងពាល់ពាល់
ត្រង់លាងពាល់ពាល់
ត្រង់លាងពាល់ពាល់

- ជាស្ថាកដីកទីត្រូវមែន
ហាលិយាយលិតិច្បាប់ខ្លា
ទួនចោរដ្ឋុសចោរប្រុងទុនា
អាណាពិតមេគ្នាអូចិកអម្រិត

សរីរក :

ចិះយើនិតិក្សរៀបចំប្រព័ន្ធប កំណាកញបទមេប្បុទ
និន បទមេប្បុទនៅ៖ យើនិយោប្រាប់ កំណាកញបទមេប្បុទនិន
កំណាកញដែលខ្លួនយកកំណាកញមេប្បុទ ៦ ស្មោះ នូមកនេមូយលុប
ចុះដ្ឋាន៖ ។

នគរបាល

ចំណាប់ថ្នាក់

→ 4 យុ ៩ | — | 4 យុ ៦ ត្រូវស្វែងអស់
 4 យុ ៣ | — | 4 យុ ៤ | — | 4 យុ ១៨ ស្វែងជាមួយភ្នាព្យាយ
 → 4 យុ ៣ ស្វែងខ្លួន | — | 4 យុ ៣ | — | 4 យុ ៤
 | — | 4 យុ ២ ស្វែងខ្លួន | — |

ការសម្រេចសំឡួល

ស្ថិតិសំឡួលលើក្រោម : 2 និង 4 ត្រូវយុ ៤

ស្ថិតិសំឡួល

ចំណាំរត្សត្រ

- មូលវិធានយក

រាយក្រឹងក្រោង

នូចខ្លួនយក

និភាគការពិនិត្យ

នីវិកតាំរក

ស្វាយជំនាយក

វិវកស្អែបាន ។

- មុខរប្បធម៌ពិនិត្យរាជ

ពេមទុល្យិទម្រាប់

ហ្មាយស្វាយគ្រៀប់គ្រាល់

ទេស្វាយចូលរួម

យុទ្ធសាស្ត្រពាមដន

មុខរប្បធម៌ទម្រាប់

មិនទានភិញរាជ ។

- តាប់ដំប់លើ

ព្រៃតិលើភី

ផើរីតិលាប់

វិរាមធមានរករាជ

អិវិកាល់រៀបចំ

បុណ្ណែតុល្យូវាទំនាក់

សុខិយ៉ាចំយ៉ានហើង ។

- ឧលោកមទុល្យរៀបឱយ

សុខិក្សវេនហើយ

ក្រុងកែវប្រើបង់

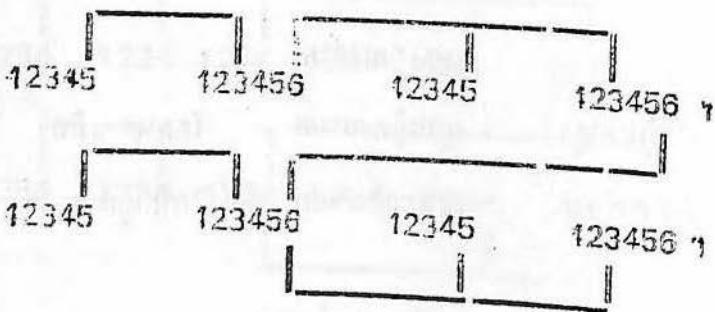
នើមេចោចានេះ

មិនដិសកុំដិន

ហ្មាយរាជិត្តិង

ចាយ៉ាងហើនខោៗ ។

ចន្ទក្រោមប្លតិត

ចំណាយប័ច្ចន

— 5 យុ: ១ | — | 3 យុ: ៦ ប្រមូលឃ៊
6 យុ: ៦ | — | 5 យុ: ៣ | — | 3 យុ: ៤ ។
— 6 យុ: ៦ ស្បែអុ | — | 6 យុ: ៦ | — | 5 យុ: ៣
| — | 3 យុ: ៦ ស្បែបន្ត ។

ការបង្កើតបំទួល

យុ: ៩ ១ និង យុ: ៩ ៣ : សភីតសំឡូន:លីព្យរ៉ា ២
យុ: ៩ ៤ និង ៩ ៦ : សភីតសំឡូន:លីព្យរ៉ា ៣

ស្នើពិធីគ្រប់ប្រជាធិបតេយ្យ

៣៩

ចត់ព្រាប្រើគិត

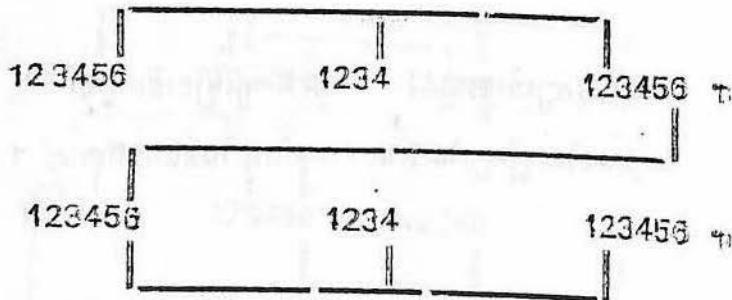
នាំមុខឈរដោលក្នុងលូ ឬ ធម៌
អប់រំប្រើប្រាស់ដើម្បីជួយគ្រឿង
អូសហុងទ្វីដែលបានចាត់ ឬការណាយទឹកបាកសារប៉ាវ។

- បើចង់ពាយត្រឡាច់
ឬបង្ហាញភាពរៀល
ដប្លឹងឬយើង្ហានលញ្ចាស់
ដើម្បីបង្ហាញប៉ាវ។

វិសលអំពីមនុស្ស
ឬនិងជាយចំលេខៗន
ពីធនាគារនិងសាធារណ៍។

- អូសហុងទ្វី
ឬបង្ហាញប៉ាវ
ដប្លឹងឬយើង្ហានលញ្ចាស់
ដើម្បីបង្ហាញប៉ាវ។

ចាន់ទេសាល

ចំណាំប្រព័ន្ធ

→ 6 យុ ១ ៩ | → 4 យុ ២ | → 2 យុ ៣ ស្មោះជាមួយ នា
 → 6 យុ ៤ ស្មោះខ្ចោះ | → 6 យុ ៥ | → 4 យុ ៦
 | → 2 យុ ៧ ស្មោះខ្ពស់ ។

ការសង្គត់សិរីមួយ

សង្គត់សំឡេងសិរីគ្រៀង : 2 និង 4

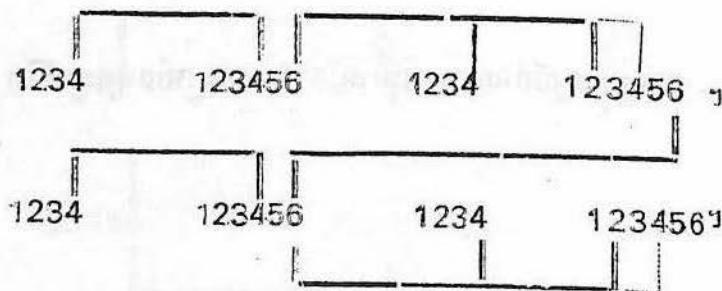
ស្មោះទិន្នន័យអគ្គបាយ . . .

លេខ

ចន ពំទាន

- ក្រសួងស្ថាបនបាត់ វិធាយិចាត់ តាមរាជ្យមន្ត្រី។
- អ្នកដ្ឋានប្រកបដី ដូចត្រូវបានគិតជាបៀវត្ស។
- ឈើភាគិនិងឈើណ្ហោះ ពុំបានប្រើបានដូចត្រូវបានគិតជាបៀវត្ស។
- ខេត្តលេខ៉ែនប្រសស្ថិ តាតិមានលេខ៉ែនប្រសស្ថិ និងត្រូវបានគិតជាបៀវត្ស។

បណ្ឌិតខ្លោនការតាំង

ចំណាមួយ

→ 4 យុ ១ | 4 យុ ២ ក្រប់ស្សែ
 ៦ យុ ៤ | 4 យុ ៣ | 2 ឬ 4 យុ ៥ ។
 → 6 យុ ៦ ស្សែទុំ | 6 យុ ៧ | 4 យុ ៩
 | 2 ឬ 4 យុ ៨ ស្សែបណ្តុ ។

ការបង្កើតសំឡួរ

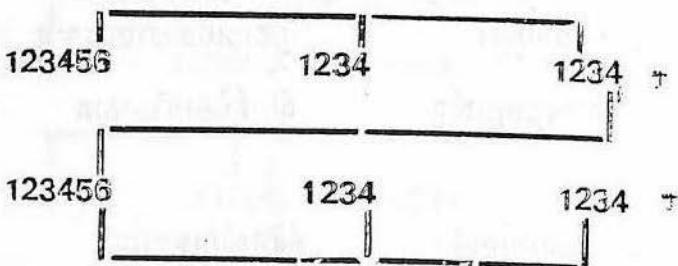
យុ ១ និង យុ ៣ : ក្រប់ស្សែសំឡួរលើក្បាញ 2
 យុ ៤ និង ៥ : ក្រប់ស្សែសំឡួរលើក្បាញ 2 និង 4

សមតិិក្បាញបណ្តុ

បច្ចនបន្ទាលការ

- កំពុងសម្បទា ភាគធ្វើប្រឃុយត្តិ	ហ្មានាលមំសាយារាយទ្វូ កំភាក់ចិត្តរៀបចំស្ថិក	។
- កំពុងលាក់កុត ពេលទោរយវីសីទួក	គំនិតធមិត្រខ្លួនហ្មត ឃការស្រែមុទ្ធផ្សេចសា	។
- ដឹងអនទទេនក្នុង វឌ្ឍនិចានណាតា	អាជីសិលស្អូតមួនធមិត្រិ មនុល្យទេចិត្តនារីសិច	។
- ទូរយុទ្ធមានច្រសស់ ឃើញពេជ្រិនដោរិសិច	ធមារានទៅនិស់តុរិយប់ សរូបការទៀកខាងកិច	
- ចុំលិតនសម្បទា គិតនិងកុវិ	ខ្សែត្រូវឱ្យចាប្រុសប្រើ កុវិដោរិវាកាន់សិល	។

បច្ចុប្បន្នលិខា

ចំណាយចូល

→ 6 យុ ១ | — | 4 យុ ២ | — | 2 យុ ៣ ស្រែសោ
មួយតី ។

→ 4 យុ ៣ ស្រែអុះ | — | 6 យុ ១ | — | 4 យុ ៦
| — | 2 យុ ៣ ស្រែមួយ ។

ការសម្រួលសំឡេង

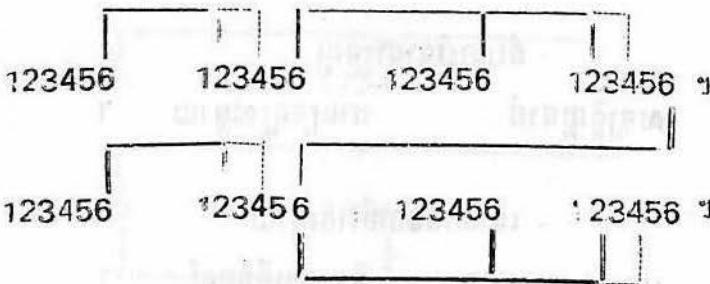
ស្ថិតិសំឡេងដើរគ្នា : 2 និង 4

សម្រាប់ស្រែមួយ

ចងក្រលេខិតា

- សំណែនិភាពប្រព័ន្ធ
សម្បត្តិលួយដាច់ ជាងប្រព័ន្ធលម្បិយ ។
- ទេរីកមិនបានចេញលក្ខណៈ
ទោះនឹងចាយរាយ មិនដាយនឹងអស់ ។
- ចាយប្រើប្រាស់ក្រុងគេហទ័រ
មិនអលិរឹងខ្សោះ មិនអស់វាកវាង ។
- គ្មានចោរប្រុងលួយចនក់ពាន
បារម្បញ្ញត្រឡាច ឯកពានពួន ។
- វិភាពប្រព័ន្ធនឹង
នៅយឺងខ្សោះ ឈប់ឈប់សិត ។
- ក្នុងអិយច្បាប់នាមីនុះគិត
នៅពានកំសិត ត្រូវឱ្យក្រុងចុង ។

ចំណាត់ក្រោម

ចំណាប់ច្នៃ

→ 6 យុ ១ | — | 2 ឬ 4 យុ ២ ត្រូវសេរី
 6 យុ ២ | — | យុ ៣ | — | 2 ឬ 4 យុ ៤
 → 6 យុ ៤ សុខៈ ៩ | — | 6 យុ ៦ សុខៈ ៦ | — | 6
 យុ ៣ សុខៈ ៨ | — | 2 ឬ 4 យុ ៤ សុខៈ ៧
 - ហើយទៅវិគបន្ទូនាយ៉ាននេះវាយុទល់ទៅ

ការសង្កែត់សំឡួរ

សង្កែត់សំឡួរ លើក្រោត 2 និងក្រោត 4 ត្រូវយុ

ស្ថិតិនិត្យអគ្គិសនី

ចនាតាម្យ ៦

- ស្ថាដឹកមុខប្រុង តាមតាមតាមតាមតាមតាម

- សម្រាប់ប្រើប្រាស់ដើរពីតាមតាមតាមតាមតាមតាម

- ក្នុងថែទាំខ្លួនគ្នាប្រើប្រាស់ដើរពីតាមតាមតាម

- ក្នុងថែទាំខ្លួនគ្នាប្រើប្រាស់ដើរពីតាមតាមតាម

- ប្រើប្រាស់ដើរពីតាមតាមតាមតាមតាមតាម

- ចេញចាយពីតាមតាមតាមតាមតាមតាម

បច្ចនកិត្តិបន្ទាន់លើគោរព

1 2 3 4 5 6

របៀបចាប់ទីនួន និង ការស្វែកសំឡូនដោយភាយប៉ា

ការ ៦ និង ៧ ប៉ុណ្ណោះ និងខ្លួនគ្រប់ខ្លួនជាមួយ ។

1 — | 3 | — | 5

| — | 4 | — | 6

ឬ :

1 : ឃ្លាំ 3 : ឃ្លាំ 5

2 : ឃ្លាំ 4 : ឃ្លាំ 6

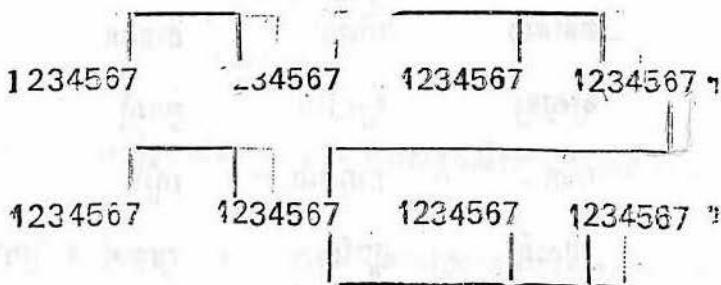
ស្អែកិត្តិក្រអត្ថប៉ា

បណ្តុះបណ្តាល់ខ្លួន

- ចងកំពើ	ជីវិត	ចាន់អនុ
មួសុន្យ	ឱ្យសារ	អូលំ
កំមក	រាជមួល	កំរឿមំ
ប្រុសកំ	ប្រុក	ប្រការទៅ

- អូឡូស	អូឡូច	អូឡាត
ស្អាត	ស្អាស	សាក់វាទ់
ប្រកែវក	ប្រភើយ	ប្រុសប្រកាទ់
សករាទ់	សំចដ	ស្អាក់បាទ់

ចន្ទាក្សែ

ចំណាយប្រឈម

→ 7 យុ ៩ | — | 2 ឬ 4 យុ ៦ ត្រូវឃ្លោះ
 7 យុ ៦ | — | 7 យុ ៣ | — | 2 ឬ 4 យុ ៦ ។
 → 7 យុ ៦ សី ៩ | — | 7 យុ ៦ សី ៦ | — |
 7 យុ ៣ សី ៦ | — | 2 ឬ 4 យុ ៦ សី ៦ ។
 ពើយឱដែរកេបត្តិត្វាយ៉ាន់នេះរាយុទល់ឱចំ ។

ការសង្គគំរួច

សង្គគំរួច លើក្រាត 2 និង 4 ត្រូវឃ្លោះ

ស្ម័គិតិត្វអត្ថបទ

បជ្ជាក្ស ៤

- ស្តាយសាច់ស្រើអមកមលំដី
ត្រូលទៅនឹងវិរិយា
ត្រូលុកមេះសមខ្លួនខ្មោះ
អិច្ចា ិចគុយ្យាគត្តាបាន

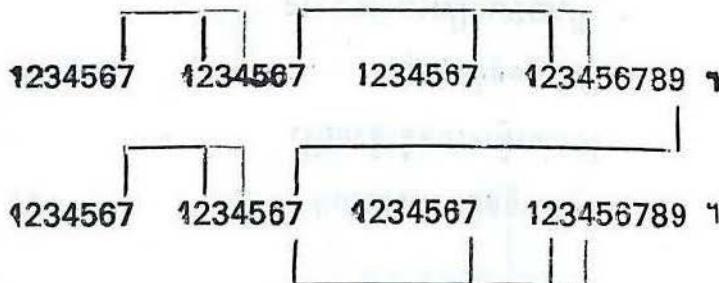
- ស្តាយសាច់ត្រូលទៅនឹងត្រជាក់
ស្តាយក៏ត្រូលទៅនឹងបញ្ហាដាន
ស្តាយសែវិនសំរោះយុទ្ធយោនមេឡើយ (*)
ត្រូវបញ្ជីនិងសែវិនលីកវិក ។

" សេក សារិក "

* និងវិមាយដែលមានសំណើដើម
ឱរិនាលុយមានឯម្ភរាកក្រៃងគ្នា ក្រោច

(ក . ក . ន)

បចនាធិធីសម្រាប់

របៀបបង្ហាញអ្នកដ្ឋាន តែងតាមចនាតារ ន នមុតា ឬផ្លូវ
ទេស្តីយោទិ ន និងសំណង់មាន ន ព្យាយក ធមិនមែន ន ព្យាយក
ឱ្យឱយ ។

ការស្នើតំណែង

ស្នើតំណែងលើក្រុង ន និន ន និង ន ឱ្យឱយ ន ឬ ន
ឱ្យឱ ន ឯធមិនស្នើតំណែងលើក្រុង ន ព្យាយក ន និន
ព្យាយក ន ។

- ហេតុលូន់ នៅយ៉ែង ជំរឿនេះ
 សុខុមាល ប្រើដៃនេះ ពាយដ៏វិរ
 ខ្សែត្រង អាមេរិកិច កំណើតវិទ្យា
 ទ្វាកិ ស្រីប្រុញសាល មិនមែនមានអាណាព្យា ។

- ចំណងយុស មានធ្វើពេល ឲ្យចូល
 ចិត្តយាម ចាកចេង ប្រើបើន្យា
 ដើម្បី សម្រេច សោរអាណាព្យា
 ហានោះ ភាក់ស្អោ ប័ណ្ណជីង គិចត្រួយគេ

បណ្តុះស្សារល្វែង

1 2 3 4 5 6 7

នច្ចូបាប់ទុនូន និង ការសង្កត់សំឡេដករពកាមេ
ពាក្យ និងមុតា ។
មន្ទីរសេវាគ្រប់យុវជនអស់ ។

1 | — | 2

2 | — | 3

3 | — | 4

4 | — | 5

5 | — | 6

6 | — | 7 ឬ

4 : កណ្ឌំ 2 : កណ្ឌំ 3 : កណ្ឌំ 4 : កណ្ឌំ 5 : កណ្ឌំ 6 : កណ្ឌំ 7

គិមយុវជនស្សារល្វែង: មួយ

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

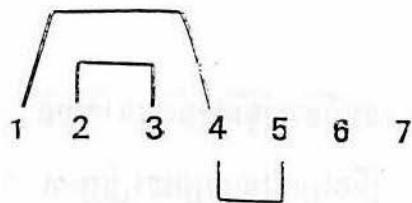
លេខ

ចំណងគ្រួនល្អជ

- មាស់ចាស់ចុលទិន្នន័យ៖ចាក់ចែង
ប្រើអេក្រង់ប្រាយប្រាយៗ សិប្បុល ។
អាស់ដីដៀរៗ រោកសាំអុះ
បកពោលបប់៖ តែមតាម ។

- ស្រីស្រីស្រុកស្រសី៖ ស្រល័យ
កហេះកកាយកាន់កិច្ចការ
ទូទ ។ តាក់កិត្តភាមភាពា
បុរិបេះបានបានកិច្ចបុរិក ។

បច្ចនិត្យការល្វោម

របៀបចាប់ផ្តើម និងការស្នើសំឡើង គោរពតាមបទពក្ស ន
មម្ពតា ។ បន្ទីមពេលវេលាគ្រប់យ្មានសមស់ ។

1 | = | 4

2 | = | 3

4 | = | 5

ឬ :

1   ៥៥   4

2   ៥៥   3

4   ៥៥   5

ស្អែកនិងក្រអត្ថបទ

ផ្លូវ

ចនាសត្វរាជស្ថាប

- គិតជាតិ   ជាកិតិត   មិត្តិនខាន់
- ជាតិភ្លាម   ផ្លាមជាតិ   ញ្ើាតិបានសុខ
- ជាតិទុក   ឧក្រិដាតិ   ញ្ើាតិទុកលក្ខក
- ទុកប្រែង   ប្រែងទុក   កូរភ្លាមធម្មា

- ជាតិបាត់   បាត់ជាតិ   ញ្ើាតិដឹងឃើញ
- សំណុំ   ផ្លូវសំណុំ   កំសុំកា
- គ្រាលសុខ   សុខគ្រាល   ហិរលសុញ្ញា
- ខ្ងាច់ធម្មា   ធម្មាដ្ងាច់   ហោចោរហូត

ចន ន ខោ

៨ 2 3 4 5 6 7

មោ 2 3 4 5 6 7

ព 2 3 4 5 6 7

ទូ 2 3 4 5 6 7

របៀបចាប់ចុន្យន និងការស្នើសំឡើន គ្រារកតាមចន

កក្យ ន ធម្មតា ។

បីន្ទែមតួកត្រីយកក្រសារ៖ ពេញចិត្ត ន មោ . . . មួយចំណួន
សាក្សាស្តីដើម្បី ក្រចំយុវជនអស់ ។

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

លទ្ធផល ៤

- ឡេដងការពី នៅ មោះមិនដាច់ដាយរហូល
។ ២ ក្នុងអាណាពេយេនយល់ ទូទាត់ដូចខាងលើតារាគំសារចេះ
- យ យកច្បាប់មកខេត្តពិនិត្យ សិ សិក្សាតិតតានំណោះ
- ទិ នេងលើអូរ កុវាទលើរៀង ន និងអូរអេសក្បាលចំណាំ ។
- អាមានកញ្ចប់ពាលិយាលកាយច្បាប់ ត ពកគគ្រប់កំប្រឈរ
- ភ ភួយរគ្រប់បងចំណាំ ន ឧស្សាហ៍ចំចាប់ពាក្យចន ។
- ឌ ឌីអានអស់ការក្រោមកំណង ឃ ឃកទិន្នន័យជាក្យទ
- ឬ ឬសកញ្ចប់ពាលិយាលកាយច្បាប់ ឃ ឃុទ្ទិន្នន័យជាប់ដាយយ៉ាង។
- ឯ ឯស់មេការពីរូបរាងដែងដ្ឋាន ឃ ឃុបមានយុវជាសំរាប
- ឱ ឱធ្វើសាយមានកំស្តីតាម ឃ ឃុពអន់ការនៃអនុករួយ ។
- ឲ ឲដុកតាត់ស្ថាត់ចំណាប់ ឃ ឃុពច្បាប់មិនខ្សែក់ខ្សោយ
- ឳ ឳវិនកេវកំស្ថាត់កំណាប់ ឃ ឃុពច្បាប់មិនខ្សែក់ខ្សោយ ។

ចនី ២

៦	2	3	4	5	6	7	
៧	2	3	4	5	6	7	
៨	2	3	4	5	6	7	
៩	2	3	4	5	6	7	។

បាប់បាហាប់ចុន្យន និងការសរើតសំឡួន ការអភិមាគទ
ការ ន នមុតា ។

បៀនូមគគ្រីយក ព្យញ្ជោះ ៣៣ ឆ្នាំ កី.ស. ។
មួយចំ មកដាក្យានុ ដើម្បី គ្រប់យុវជនអស់ ។

សមាជិកអតិថិជន

ចន ៤ ២

- ក កើតកម្មការយោងទៅ ១ វិតវាំដែលជាតិស្ស
 ន គិតគុណភាពីក្រុងលិចលេខ ២ យើងទ្វាក្យូស្ទឹង
 - ង ដើរមួលឡើងប្រព័ម្ភ ៣ ចងសមាជុគ្រាសអ្នក
 ន តាប់ប្រជាមួយត្រួងក្រុងលេខ ៤ តាតិតាតនំក្នុងចិត្ត
 - ឈ ឈាយនៃទេរីមួលស្មោះភ្នោះ ៥ ឱ្យការងារដាក់ពិសិដ្ឋ
 ន ដើរសិរីមួលក្នុងចិត្ត ៦ បិកក្នុងបានដំយ៉ាង
 - ឌ ឱ្យគិតចិត្តចង់ផ្លូវយោង ៧ ចូលចំនួនកិត្តិយកល្អេ
 ណ ណាណាទុលស្តីដល់រឿងស្ថេរ ៨ ក គោរពប៉ះស្បែរបាយ ។
 - ៨ ចាយពលដាក់គ្រួងក្រុងគិត ៩ ទប់ចំនួនកុំរាយមាយ
 ន ធនធានប្រព័ម្ភនៃសម្បាយ ១០ និងចាយរាយពិចារណា ។
 - ១ ឱ្យពាន់ណែញដំណើរដាក់ ១១ តុលប្រាក់ប្រាក់ដោយត្រូវ
 ១ កែប្រែក្នុងតាមគ្រួងស្ថិតិ ១២ ក កំណើនរាយប្រចំលើ ។
 - ២ ឱ្យក្រុងក្រុងក្រុងក្រុង ២ យកដើរវិនាទីដែកវា
 ១ កែប្រែក្នុងតាមគ្រួងស្ថិតិ ៣ លុងកំលើតាមសំគាល់ ។
 - ៣ ឱ្យពួកដើរនៃក្រុងក្រុងក្រុង ៤ ឯកសារក្នុងក្រុងក្រុងក្រុង
 ១ កែប្រែក្នុងតាមគ្រួងស្ថិតិ ៥ ឯកសារក្នុងក្រុងក្រុងក្រុងក្រុងក្រុង

បណ្តុះគាត់ខ្លួនឯណា

1 2 3 4 5 6 7   1 2 3 4 5 6 7

॥ខេមចាប់ចុងឆ្នាំនេះ ការស្ថិតិសំឡូនភាគរដ្ឋមានចុះពាក្យ

ន ធម្មតាពុ

បន្ទីមគ្រែន យកគ្រោះចុងឆ្នាំ មួយ ទៅជាកញ្ចប់ ដើម
យុវជនយោវិក គ្រប់យុវជនអស់ ។

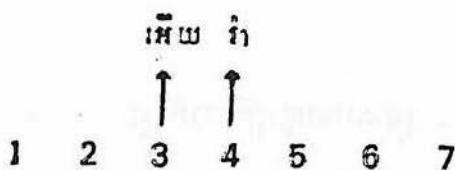
សូមពិនិត្យអត្ថបទ

ចងក់តាច្នូលិខិត

- ព្រាសាយអនុប្រើប្រាស់ជាតិខ្លួន
ខ្លួនយើងគ្រោកទេ ថវិកនៃ
អង់ក្រ់ ដំណឹលភាពរាបូង
ពង្រីយ៉ាងតាមឈានត្រាគ្នុង ។

- ព្រាសាយរាជការនៃរាជរាជកសាងធនក
ទុកទម្រង់ខ្លួន តាមសារពេរ
ដាក់មានបញ្ហាកំ លួចឡើង
ច្បាប់ដឹងអស្ឋាណ្យមុនពាយិជ្ជ ។

ចាន់នឹងយោរា

របៀបចាយចុងឆ្លង និងការសម្បត់សំឡួន គោរពតាមខាង
ការក្នុង នីមួយា ។

បីផ្លូវ តិចត្រីតុក្សទី 3 = អើយ និងក្សាតីទី 4 = កា
និងក្រប់យុទ្ធគេលស់ ។

ក្សាតី 3 → អើយ

ក្សាតី 4 → កា

ស្វ័យបុណ្យ

បច្ចេកទេរកា

-	ម៉ោងធម្ម	អើយវា	ឥឡូវខែ
	ត្បាប់ថ្ងៃ	អើយវា	នក្រាតុដ
	កញ្ញា	អើយវា	វិជ្ជាព័ត៌ម្យ
	ឲ្យក្នុង	អើយវា	កំព្រោច្ចាណក
			។
-	ក្បែលយើង	អើយវា	ឯក្សាទាមខែ
	ផ្លូវថ្ងៃ	អើយវា	សំសុំស្អាត
	ឯកក្នុង	អើយវា	ឈប់គុំបាន
	ត្រាងស្រាតី	អើយវា	ឯកម្មាយថ្ងៃ
			។

បណ្ឌិតបច្ចុប្បន្ននាមី

1 2 3 4 5 6 7

របៀបបាត់ទុនវួន និងការស្នើសំឡូនគោរពនាមបន្ទាត់ ដ

មួយក្នុង ១ ថ្ងៃគ្រែក្នុង ១ សប្តាហ៍ ៧ នៅក្នុងប៉ែងចេញនៅលើ

1 | 7

ឬ

1 និង 7

សូមពិនិត្យអនុម័

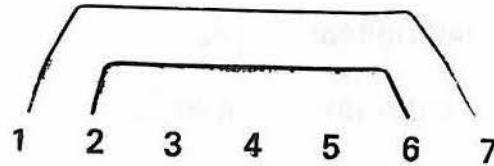
៩៦

ចំណាំប្រជាជាន់

- អេមាវិងខុស កំវិងគេ
តិតរោមិលខុន តោងវិភីត
ពិតជាងអុស ឬគ្រឿពិត
ហិវនត្រូវិធី ទីបានហិវន ។

- អុសហិយប្រើដែកឲ្យយុងខុស
អៀននឹងកំហុស ចេះខាសអៀន
អៀនកៅអៀនធីូលីកីអៀន
ក្រាយមានក្នុងល្អាតេយសខោក្រាយ ។

បណ្ឌិតរបៀបគោរព

នាមីងទាប់ចុះឱ្យ និងការស្នើសំឡែងក្រោមតាមបទចាបក្ស
ន ធម្មតា ។

ប៉ូមទេនវត្ថុត្រួតប៉ូមប៉ូមអស់ ។

1 |≡| 7

2 |≡| 6

ឬ :

1   7

2   6

ស្ម័គិតក្បអត្វុខទ

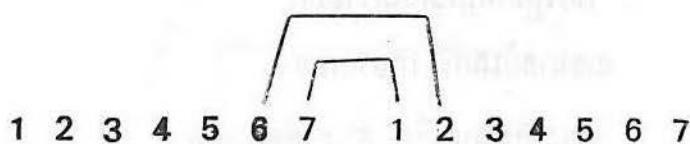
៦៦

ចានអ្នកវិនិត្ត

- មេដ្ឋានក្រុងខេត្តកំពង់ចោះ
បានមានចំណែក កំមានបាន
ត្រាងប្រុងប្រយ័ត្ន ចាយប្រុងត្រាង
ទុកដាក់បុន្ទាន មេដ្ឋាក់ទុក

- សែលកសង្ឃ ប្រើដែលកសែល
មុខទៅរាន់កែ គិតទៅមុខ
លុកត្រូវឲ្យឱ្យ ត្រូវឲ្យត្រូវលុក
ចាយទុកលុយមានត្រូវឲ្យទុកចាយ

បច្ចនាគេត្តិវត្ថុ

របៀបចាប់បុណ្យមួយ និងការស្នើសំខ្លោនគោរពតាមបទពាក្យ ន
ធ្វើតាម ។

បន្ទូមនៅត្រប់យ្យាត្រប់ល្បែននៅអស់តែត្រន់ ។

6 យ្យាមយ | = | 2 យ្យាមយ | = | ២

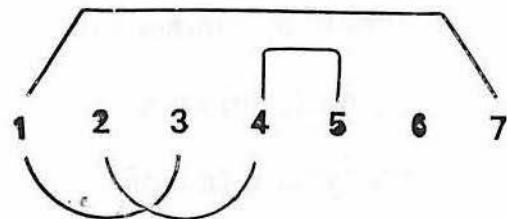
7 យ្យាមយ | = | 1 យ្យាមយ | = | ១

សូមភិត្តអត្ថបទ

បន្ទាត់គុណភាព

- យើងគោរព កាំងចិត្តចេះគូរគាថ
គាថចូររៀបមានរីរាងកម្លិត
មិត្តភកអូរណា ដែលលួយឱ្យ
ពិតលួយគំទិត មិត្តលួយ ។
- ជាលួយស្អាល់គ្នា ត្រាមានទុក
ទុកមានទិន្នន័យ ប្រើងក្នុងស្អាត
ស្អាតដោះស្រាយខំពុះពារ
ពារពុះផ្លូវគ្នា ឯកជុតកំយ ។

បច្ចន៍បន្ទាត់បន្ទាត់ នូវាល្អសេខា

របៀបចាប់ចុងទួន និង ការលក្ខកំសំឡើងពេលតាមបទ
គក្យ និង មុខភាព ។ បន្ទាត់បន្ទាត់ត្រូវយុទ្ធសាស្ត្រ ។

1 | — | 3

2 | — | 4

4 | — | 5

ឬ :

1 នូវ 3

2 នូវ 4

4 នូវ 5

សូមពិនិត្យអ្នកបទ

បានកដ្ឋីលូបនាំតក ធម្មាយស្រីសេះ

- បងដោរបីដីអើងនឹងបង

គិតមួចគេចមួង បងកែវិតគិត

មិត្តរកមករង់គង់ជួបមិត្ត

ធៀនពេកដេកពិតគិតលេងដោរ ។

- ទេដិតទិញជាបាប់រាយទេ

ខិះ ត្រូវឯករោគ ត្រូវឯករោគ ត្រូវឯករោគ

ប្រិជីងប្រិជីងដោយក្រាយផលប្រិជី

ប្រុស ស ប្រសើរ ដើសាបប្រុស ។

៩.៨

៩១

ចងក្រើម

1 2 3 4 5 6 7 — | — 1 2 3 4 5 6 7

របៀបចាប់ចុនឡូន ទិន្នន័យសង្គគំរូលកោរពភាពបទកញ្ចក្រ
ត ធម្មកា ។
ចំណួនក្រៃត ។
យកចាក្យមួយ ដែលមានប្រើប្រាស់ កាត់ជាតិសង្គគំរូល
សង្គគំរូលក្រុង អូនូមួយ មួយសក្តាត់ទេរីក ជាក្រុង ដើម្បី
មួយទេរីក ។

ស្រុកតិក្សរូប

ចន យត្តិក៉ណ្ឌ

ធម្មភាពបីមានសតិ អា -

ធម្មណ៍ លួសច្ចាបញ្ហាស -

កម្មភាពទាំងច្បាយរបស់ ឬ -

ជីគូន ឥតអាក់ពានល្អ ប្រ -

ពិធីអារម្មណ៍ មិន បើ -

សុខទាំងប្រពិកម្ម អនុ ១ -

ផានដាតិ លិចលន់កុង សមា -

កុម្ភគម្រោះ ក្រោះ សតិ -

ចន្ទន័យ៖ លប់បន្លឹម

នប់បសរោគ : - អូនកុំអន់ចិត្ត ពីរធម៌
ត្រួល ពានឈូណាមាសម៉ា . . . ។

- សុចិតចិត្តណូ ឱ្យចាកទុក
ខោមុខក្សានុចិត្ត ថ្វិងបន្ទើ . . . ។

នប់បភាព : - អូនកុំអន់ចិត្ត ពីរធម៌
ត្រួល ពានឈូណាមាសម៉ា
ត្រួល ពានឈូណាមាសម៉ា
អូនកុំ អន់ចិត្តពីរធម៌ ពីរធម៌

- សុចិតចិត្តណូ ឱ្យចាកទុក
ខោមុខក្សានុ ចិត្តត្រួលបន្ទើ
ខោមុខក្សានុ ចិត្តត្រួលបន្ទើ
សុចិតចិត្តណូ ឱ្យចាកទុក ។

បច្ចនស់នេបអត្ថិយ

របៀបសរស់ : ចាស់ប្រាបាសរាល់តុកឈ្មាន់ នូវ
មួយលេខ៖ ។

1 2 3 4 5 6 7 ក ខ គ យ ឃ ច ន . . . . ។

របៀបអាគេង : ចុំទូដល់ភាព តេយក ឃ្លាតី ២ ត្រូវជាមួយ ៣
ហើយឃ្លាតី ១ ដើម្បី ២ ។

1 2 3 4 5 6 7 ក ខ គ យ ឃ ច ន - ក ខ គ យ ឃ ច ន

1 2 3 4 5 6 7 ។

របៀបចាប់បុណ្យ និង ការស្នើសុំរួចរាល់ គោរពទៅការបង្ហាញ
ពាក្យ ន ធម្មតា ។

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

៤៥

បណ្ឌិចយោរកាយទូននាំរៀបចំ

1	2	3	4	5	6	7	ក	ខ	គ	យ	ស	ច	ន
៦	៧	៨	៩	៩	៩	៩	៧	៦	៥	៤	៣	២	១

របៀបចាប់ចុះថ្ងៃទី ០៩ ការសហគមន៍សំខ្សោន គ្រារពតាម
បទពាក្យ នៃ អម្ចាត់ ។

សំកំប្រឡើ បទចម្លាយក្រាយចូលវិគ្គករោងនឹងចេ ពស់
លេបកន្លឹម និង មិនមែនចម្លាយតែម្មាន ប៉ុន្តែចម្លាយក្រាយត្រូវក្នុង
ទំនួលសំ ។

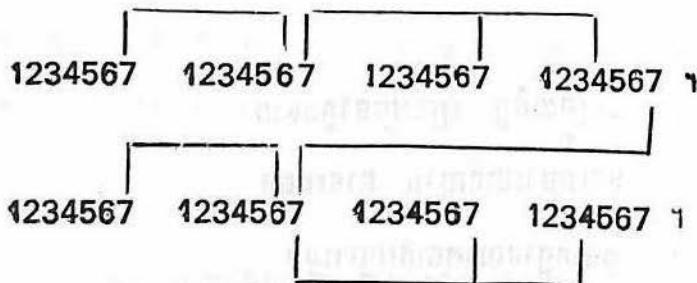
ស្ថាមគិតិភាពអភិបន្ទុ

ចនច័យក្រាយទូលវិញ្ញក

- ព្រឹមចិត្ត ក្រោះក្រឡិកធម៌
អុចក្រោះបាត់លាក គ្មានគីរ
អូចគ្មានលាកបាត់លើវាទេ
នាបក្បែងក្រ ក្រោះចិត្តព្រឹម ។

- ប្រាកំមាសមានវិកមុខយក្រា
ត្បូយដិតិយោអគ្គា មានក្រោព្យិកធម៌
ក្រិយក្រោព្យិមានគ្គា យោងដិតត្បូយ
ក្រាមួយមុខវិក មានមាសប្រាកំ ។

ចាន់ស្តូត្រួជនិស្សាន

របៀបទាប់ចុងឆ្នាំ មិនអូបទពាក្យ តិ ធម្មភាព ។
ថ្មីក្រសើរពីរ ៧ យុ ១ ចុងនឹងពីរ ៦ យុ ៤
គ្រប់ល្អោះទៅអស់ ។ មិនមួនចុងនឹងពីរ ២ ឬ ៤ ឬ ៦ ឬ ៨ . . . ។

ការរស់រដ្ឋកំណើន

យុ ៨: សភីពីរពីរ ២ - ៤ និង ៦

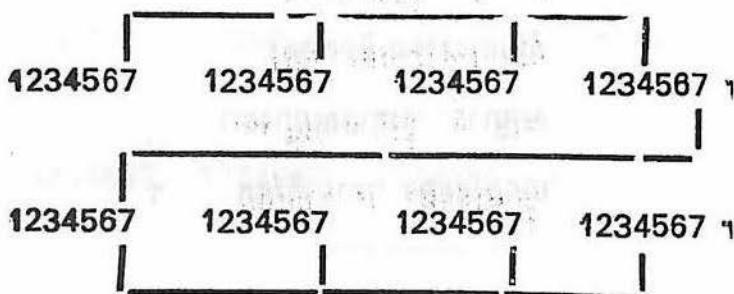
រាជការ : មនុស្សក្រុមវិសាលនេះ មានជកសាធារ័យ: ប្រើបាន
សុក្រុមវិសាលវិញ ។

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

ចងស្រីបនិតិសាល

- ពោនធុមិនអូចជាចុងក្រែង
  - សំណិលសោរតុមិនអូចគ្នា
  - សណ្ឋាគទំ ជុរាភាយសណ្ឋានៅ
  - ហុងមួរអូចគ្នា សេដាតិច្បក ។
- លក្ខណៈសិល្បៈជាតិមួយ ។
  - សម្រស្ថៀសាក់ណាប់កសុយនេក
  - លូខុសាក្នុង ដាច់សោយវូរក
  - ចូចចំហេិយចែកចុងបានចោរស ។
- តួន្ទិកិចចំនួនជាមួយនេស
  - ខ្សោខ្សះ ប្រើហេសច្បែច្បែស ណារ៉ាស់
  - ចម្លង ពីគេចាយលូលូ៖
  - កោរការឯងចាស់ ចងចុងចាល ។

បច្ចេកវិទ្យាល័យ

សម្រាប់បង្ហាញ មនុស្សបានក្រុង តុលាក្រុង ។
ត្រូវបានគ្រប់គ្រង ។

→ 7 យុ ៩ | — | 7 យុ ៦ | — | 7 យុ ៣ | — | 4
យុ ៦ : ស្មោះជាមួយត្រូវ ។
→ 7 យុ ៦ ស្មោះមុំ | — | 7 យុ ៩ | — | 7 យុ
៦ | — | 7 យុ ៣ | — | 4 យុ ៦ ស្មោះមីនុ ។

បញ្ជាក់ : ចាប់សរាវិវាយបន្ថែម មានឯកសារឡើងដើរ
សរាវិវាយវិញ ។

ស្ថិតិក្សាអគ្គបទ . . .

ចនេសវាគិនិស្សាន

- រាយសីកទ្វាត ខ្លួចក្រោមទ្វាត

សម្បាប់ជាតិនិងអូរគេការក

នៅចំណាតលលួងហើយនោះ

ធែក់អូរគេការសុពុកតាំង ។

- ចក្ខុយឃុំអកម្មុចទោនធភព្យូយាម

ឥឡូវរាបីនិងផ្ទាលសំបុរាណស្ថិត

និរយើងសាយគូតុក្ខុរាតិ

រាបីដម្រោះឡើងតុក្ខុរាតិ ។

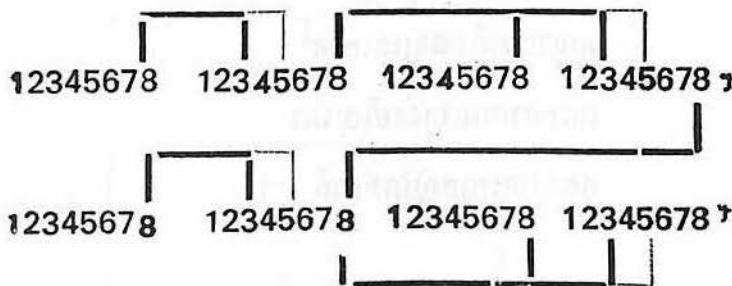
- ខ្លួចបានសវារមិកវិញ្ញុហើយ

ខ្លួចប្រុងប្រយ័ត្នមិនកៅតិយ

ចាំព្យាលសំណាលសំពុំក្រុចឡើយ

ឆ្លងក្រុងហើយនឹងក្រឡូច ។

បន្ទាត់ក្រុង ៥

ចំណាយថ្មីន

→ 8 យុ ៩ | — | 3 ឬ 5 យុ ៦ ត្រូវបានអស់
8 យុ ៦ | — | 8 យុ ៣ | — | 3 ឬ 5 យុ ៦ ។
→ 8 យុ ៦ សម្រេច | — | 8 យុ ៦ | — | 8 យុ ៣
| — | 3 ឬ 5 យុ ៦ សម្រេច ។
ហើយទៅតែបញ្ជាផ្ទាល់នេះហើយ ពេលចាប់ ។

ការសរើសរាយឯង

សង្កត់សំឡែងលើក្រុងផ្ទាំង : 3 និង 5 ត្រូវយើ

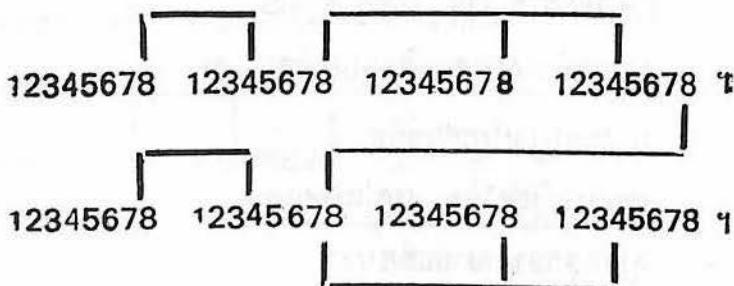
ស្អែកិនគ្រប់គ្រង

បច្ចនាគ្យ ៤

- អិច្ចាតាមេលាកកសាង
មិលចាថេអយ៉ាអរស់ក្នុងប្រព្រាយ
ត្បូរឈរកញ្ញាយធ្វាក់ ពាតខ្លាតខ្លាយ
ស្សាយអីយស្សាយ មិនគួរពីការ ។
- មានអ្នកត្រួចត្រួចតិចតិច
មកសំលៀករិត ត្រូវប្រហារ
ឲ្យខ្ចួចខាតសាច់បង់អាសារ
មិនស្សាយការស្សាឯដៃប្ដរាណសោះ ។
- ឥ តោអីយ តោយមិនមិលមេរ៉ា
មកគុយកែលំលៀរអ្នកគោចុះ
ម៉ូចមិនឱះ វាំរា សំលៀរនោះ
ឲ្យរាយុៗតួមិនធនា យករាយទា ។
- អាណារាអីយបំផ្លាញូរឈពេលាក
គ្នាទប្រយោជន៍ឲ្យយល់ការណាក់ប្រោា
គ្នាប្រុងហេរកំសាង តុំអីកនោះ
មកស្របំផ្លាញូរឈសំលាក ។

សុ ភួមបីជាតុ

ចានាគ្រឹះ ៤
បន្ទាប់ចនាគ្រឹះ ៥ ធម្មតា

ចំណាយប័ណ្ណ

8 យុ ៩ | — | 4 យុ ៨ ត្រប់សម្រេចនអស់

8 យុ ៦ | — | 8 យុ ៣ | — | 4 យុ ៦ ១

8 យុ ៤ សម្រេចនអស់ | — | 8 យុ ៦ | — | 8 យុ ៣

| — | 4 យុ ៤ សម្រេចនអស់ ១

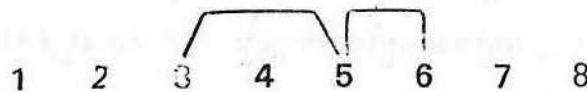
ការសម្រេចសំឡោង

សអ្នកសំឡោងលើព្រាត 4 និង 8

ចាន់តារាំង ៥

- សំរាប់វាត ក្រោមកំរាយពី ហារេវ្ទេដអុំតមាលាករដ្ឋាន៖ខ្លួន
ហក់ចុះហក់ឡើង បានគ្រឿមច្បាក់ប្រជាត់ លោកចង់ឡើងខ្លួនទ្វាក់
ប្រជាមណ្ឌា ។
- ក្រោមកំរាយនៃគ្រូគេខ្លួន តែលើចក្ខុវិកហាក់ម្នាល់រាជក្រឹង
ហាស្ថ្បហាល់បានគ្រឿមឡើងថា ដួចសេសវារិវាតក្រុង
ចម្លាក់ ។
- គ្រឿមចក្ខុវិកហាក់ម្នាល់រាជក្រឹង និងអង្គភាពសំខាន់ខ្លួន
មាត់មានចិនជាច្រើនដែលច្បាក់ កណ្តខ្លួនឡើងលក្ខណ៍ ចាប់នៅ
ខែកៅ ។
- ប្រធិត្តការកំរាយនៃគ្រូគេខ្លួន ខ្លួនគ្រឿមចក្ខុវិក
ខ្លួនដោយបិណ្ណាលោនស្ថាប័បងរាស្តា គ្រឿមចក្ខុវិកចាប់រាកំឃុំ
តម្រាប់ ។

ចន្ទគ្រឿតិសព្វ

របៀបចាប់បុន្យទាំង និងការសរើសំឡូននៅក្នុងភាគមួយនៃក្រុងក្រឡាយ

ដើម្បី បង្ហាញថាអ្នកបានបញ្ជីលទ្ធផល ។

3 [ ] 5

5 [ ] 6

ឬ :

3 ដី 5 ដី 6

បញ្ជាក់ : បន្ទគ្រឿតិសព្វនេះសរសោរជាមួយរបៀបសរសោរដែលបានបង្ហាញ

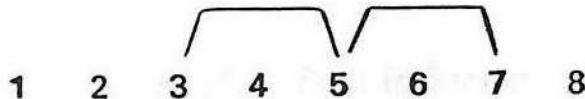
នៅក្នុងសុគត្តិប្រើបាយក្នុង ។

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

ចងក្រិតិដៃពី

- បងស្ថូហ៊ង្វ៉ា តិប្បី ស្រីមិនប្រមិន
 បងចាលូម គុរូលូម លូមអូនស្តីត្រី
 ត្រានេបងស្ថូហ៊ង្វ៉ា ស្ថូហ៊តតអាក់
 រូមងងក្សីត្រី ធម្មស្តីត្រី ស្តីត្រីស្មានហើយ ។

- ម្អូចកែតា ពាលតោ ពោរក្រោមទៅ
 ស្រីត្រីទៅ មាសទៅ ពន់តោះតោយ
 បងសំចិត្ត ធម៌ចិត្ត ធម្មត្រាងារកិយ
 ស្តីមួនធ្វើយ ត្រូមធ្វើយ ធ្វើយស្ថូហ៊ ។

បច្ចុប្បន្ន

របៀបចាប់បុរីទាំងនេះ និង ការស្វែកតំបន់ គោរពខ្លះរាយ
មទារក្ស ៥ ធម្មតា ៦
បៀវូលនៅក្រចម្លោ ៩

3 | = | 5

5 | = | 7

ឬ

3 ឬ ៥ ឬ ៧

បញ្ជាក់ : បច្ចុប្បន្នតំបន់នេះ សរសេរការបៀប] មសន្ទោ ឬ ស៊
សហក្រុង] និង សាម ៦

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

៤៤

បន្ទត្តិទានត័ណ្ឌ

- មើលដែល និងចេះ ពានចេះដី
គ្រួសប្រើដៃ រោលប្រើដៃ ខំប្រើដៃរៀន
ព្យាយាយឈប់ពិត តិតប្រើពិត ម៉ែលប្រើពិតរៀន
ចេះពីរៀន គ្រួសរៀន ខំរៀនចេះ ។
- មើលដែល និងមាន គ្រាន់មានចាយ
កុំដ្ឋមកាយ ប្រើកាយ គ្រុកាយកេះ
ធ្វើការកេះ គិតកេះ ខំកេះ
លក់ស្មោះ យ៉ាងទេះ ថីបុរោះមាន ។

៨.៤

៤៩

បច្ចនក្បាសជាន់

1 □ 2 3 4 5 6 7 □ 8

នាមបចាប់ចុងឆ្នាំ និង ការសហគមន៍ទៅរាជការបច្ចនក្បាស
ពាក្យ ៤ ធម្មតា ៦ បន្ទីមតែនៅត្រូវប័ណ្ណាទេនអស់ :

1 |—| 2
7 |—| 8

ឱ្យ

1   ឃ 2
7   ឃ 8

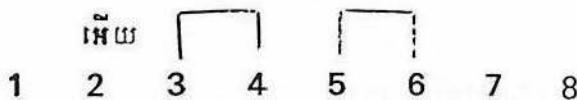
សូមពិនិត្យអត្ថបទ

ចានអគ្គុរៈសម្រាល

- បងបងយើងសាមួក នាំមាតា
គុណធ្លេទំបាតា ស្សីគិវ
ទោះត្រាង្វាក់រហូត បង់ជីវិ
ចិត្តតតុខ្សោចលី ជីវិតិត ។

- ឲ្យបុរិទ្ធប្រុស ពេបរោះ
តុមគំដែលូ ពិនិត្យគិត
យកមកទុកកុងខ្លួន រាយិតិតិត
នាប់ត្រាបំយកជិវិក បង់ខោកា ។

បច្ចនេវលេដិរក្រោត

នមួយចាប់ពុទ្ធមួន និងកាសកក់សំឡែង គោរពភាព បន្ទាត់
ពាក្យ និង ឈ្មោះ ។

បន្ទូមតែងក្រចម្លោងនអស់ ។

ព្រាណ 2 → ເង់យ ជីវិត

3 | —— | 4

5 | —— | 6

ឬ :

ព្រាណ 2   ເង់យ

3   4

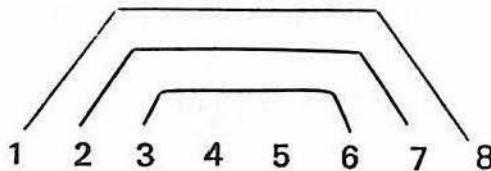
5   6

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

បន្ទាន់លេខ៌៤

- កុនដើមបី ដើរអុសប្រុសភាគប់ប្រ
ឯកដើមឃើក ចិមក នគរូត្តិវ
នាមដើមឃើកប់ ត្រាប់កាយមិន
កុនដើមផ្លូវ ត្រូវកាំ នាំសុខនានី ។
- កុនដើមបី ដើរអុសប្រុសមិនបីដី
ពោីដើមហើង សិងមុន្តុ រុករាជប្រពណ៌
ឯកដើមចាំ ផ្តើមចោរសញ្ញាន
កុនដើមចាន ក្រោមធមិត្ត គុងពាក្យចាស់ ។

បន្លេស្រួលចិត្តលាង

របៀបចាប់ចុងចូលទិនការស្នើសំឡួន គោរពភាយបទ
អាក្ស ៤ ធម្មតា ។

បន្លេស្រួលចិត្តលាងចិត្តយុទ្ធជនអស់ ។

1 | = | 8

2 | = | 7

3 | = | 6

ឬ

1 ៥ ៨

2 ៥ ៧

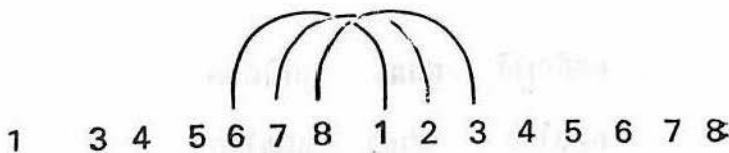
3 ៥ ៦

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

បន្ទីតស្រែជាល់

- បងគិតស្រី អូមា ស្រីគិតបង
ចិត្តចាំចង ប៉ងមា ចងចាំចិត្ត
គគកែវប្រ ឯមា ប្រកែគគ
ស្អោះមាសស្ថិត បងគិត ស្ថិតមាសស្អោះ ។

- ក្រាយមកមានវិចិត មានមកក្រាយ
មិនដោយ លុងលេះ រោយនិម័
ប្រប្រឈលចិត្តគុប្បាន ចិត្តប្រប្រឈល
ក្រាសព្រាត់ស្អោះ និាសស្អោះព្រាត់ក្រាស ។

បច្ចនាគតវារីឆ្លលម្បជុ

របៀបបាយចុនចូន និងការស្នើសំឡេង គ្រាមតាមបទ
ពក្ស ៨ ធម្មតា ៧

បន្ទូមពេតគ្រឿង ៩

6 យុ មុ | — | 1 យុ ក្រាយ

7 យុ មុ | — | 2 យុ ក្រាយ

8 យុ មុ | — | 3 យុ ក្រាយ

ឯ

6 យុមុ ១ណា 1 យុ ក្រាយ

7 យុមុ ១ណា 2 យុ ក្រាយ

8 យុមុ ១ណា 3 យុ ក្រាយ

សូមគិតិក្រអត្ថបទ

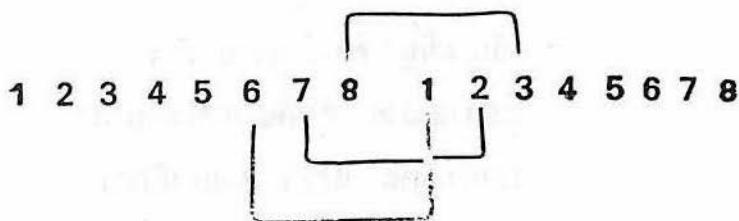
ចន្ទនាគនលេខ្មែបុន្តី

- មើលមិត្ត គិតមិលជាមុនសិទ
ឯម្មានសិយ ឲ្យហិទ ដោយសារា
ដែលសង្កាត មករក ពេល យើងជា
តុយល់ជាត អល់ត្រា ដែលយើងក្រ ។

- មោយមល់ក្រង ក្រវិល ទិលុយកាត់
វកសិលិងកិច្ច ធ្វើស្ថិត ហាក់ស្មោះល្អ
ហេតុស្សាគល្បូត គិតជា យើងមិនក្រ
យុរោករក្រាយ វិណ្ឌក រាយេចាត់ ។

អ.ស

បច្ចនាគតបទព័ត៌ម្ល

ឱរូបចានប៉ុន្មោះ និងការសក្ខភ័ណ្ឌ គោរពតាមចនាក្ស ៩
ធម្មតា ។ ហើយមិនត្រូវខ្លះ ។

6 យុ មុ | = | 1 យុ ក្រាយ

7 យុ មុ | = | 2 យុ ក្រាយ

8 យុ មុ | — | 3 យុ ក្រាយ

ឯ

6 យុ មុ ផ្លូវ 1 យុ ក្រាយ

7 យុ មុ ផ្លូវ 2 យុ ក្រាយ

8 យុ មុ រៀន 3 យុ ក្រាយ

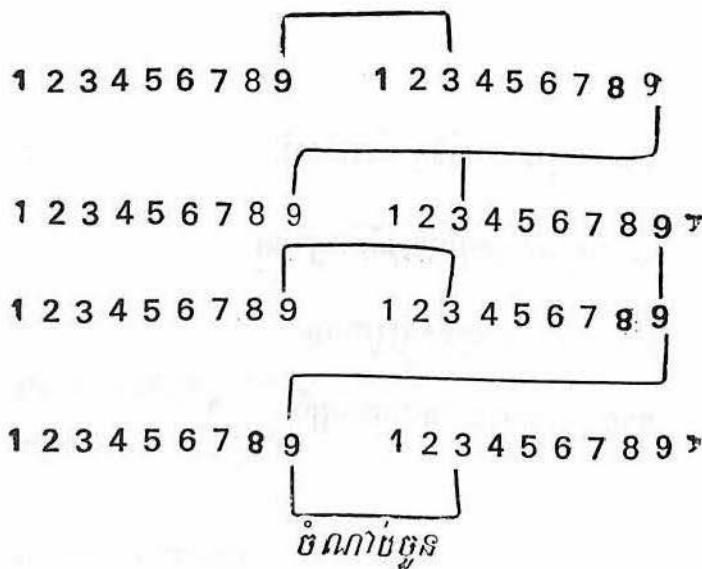
សូមគិតិក្សអត្ថបទ

ចាន់នាកមិត្តិថ្មី

— ធម្មស្រុកល្អៗពាយិច្ឆេទ ម៉ោងស្រី
ម៉ោងស្រីសំប្លើមប្រិយសិកល្អាង
ប្រិយសិក នាំអូរិកអូរិកត្រួរ
អក្សរប្រសវខាង ដោយសារស្រី ។

— ដោយសារស្រី តែវាងសំបកគ្រោះ
សំបកគ្រោះម៉ោង មុន្តីអី
អូរិកចោមរោមបែងប្រឹង
បែងប្រឹងប្រាយិត្តិស្រី ប្រឹងប្រឹង ។

ចនាបាយ ៤

→ 9 យ្ញា ៩ | — | 3 យ្ញា ៦ ត្រប់ស្បែរនអស់
 9 យ្ញា ៧ | — | 9 យ្ញា ៣ | — | 3 ៤ ។
 → 9 យ្ញា ៤ ស្បែរនអស់ | — | 9 យ្ញា ៦ | — | 9 យ្ញា ៣ | — | 3
 យ្ញា ៥ ស្បែរនអស់ ។ ហើយទេសទៅត្រូវដាក់ឡើងទេសទៅរហូត
 ដល់ចំណាំ ។

ការសង្គត់សំច្ចូល

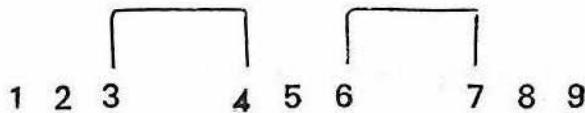
ស្ថិតិសំច្ចូលនឹម្មាត្រី : 3 និង 6 ត្រប់យ្ញា

ស្អាមពិនិត្យអត្ថបទ

លទ្ធផល ៥

- ឧវាំងចង់ឈ្មោះ សម្បាប់ចំពោះ ឯករាយ
តែមិនអាយ បង្ហាញចិត្ត ឯកត្រាលំដើ
ផ្តុយ មេវិញ រួចគំនិត ខ្លួនប្រើសលិ
ស្ថុហើរីកដី នៃមាតុមូមិ ភាពតែខ្លាំង ។

- នើនាទូរប ឯកគំនិត វិវាទកំ
ចងគំនិត ក្រុងកំហើន វិធីនឹងឧវាំង
វិកគំនិត វិតដែត្រា ជាកម្មវិង
កំឡចខ្លាំង ឯករាយរសារ៖ស្ថិត្រូវដេង ។

បន្លោជំណូល

រច្ឆបាប់បុន្តូន និងការសម្រេចសំឡេដ គោរពតាមបទពក្ស
ឯម្ពុកា ។

បន្លោម និងរោគប័យ្យាទែនអស់ ។

3 | == | 4

6 | == | 7

ឃ

3   ឃ 4

6   ឃ 7

ស្អាមពិធីរៀងអគ្គុបទ

ចាន់ចំណែក

- ឯងទឹនគោ មោហ៊ារាត្រាំង តាំងខើសទាស់
ទាក់ទោស់ គាស់រេខ់ ប្រះបេក្ខាត់
ហិនធបេស់ អស់ទាំងដើង យើងគ្រាត់ថ្វាក់
ឈ្មាយកញ្ញាក់ ហាក់កលក្រាយ កាយឃើញ្ញា ។

- ឯងទឹនគោ បេក្ខាត់ក ឃិតគ្នាពីង
ប្រគួតិស្ថុង វិនីស្ទើស្រាវ កែវាត្រា
ឲ្យបំប្រឡូវ ខំសុប់ខីង ប្រើងពិចារ
ខ្លួនមួយណាត ចាយីត្រ ផ្ទៀងផោកប្រាយ ។

បណ្ឌសីឡូកោលលក្ខុយ

1 2 3 4 5 6 7 8 9

របៀបចាប់ចុងមួន និនការស្នើសំខ្លួន គោរពតាម
មនុស្ស និងមុនា ។

ប៉ែន្ទាក់ត្រូវដែលអាច ៖

7 | — | 8 | — | 9

ឬ

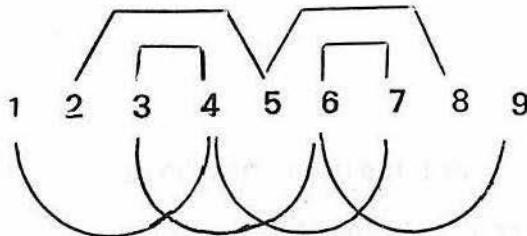
7 និង 8 និង 9
សូមគិតិក្សអតិថិជន

ទៅ

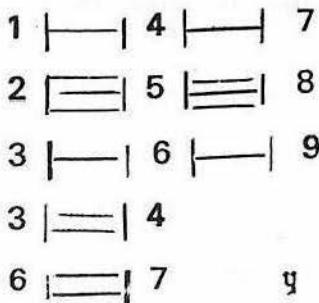
ចន្ទិត្ត៖តារជនទីន្យោយ

- នៅថ្ងៃណា ពើការសុទ្ធតំភោអងការ
នៅក្នុង និងក្រោមខ្លួន ឯណែនាំដែល
ត្រូវបានគេធ្វើដោយការរៀបចំដែល
ត្រូវបានគេធ្វើដោយការរៀបចំដែល
ត្រូវបានគេធ្វើដោយការរៀបចំដែល ។

- កិច្ចិត្តសុទ្ធតំភោអងការ និងរាប់កែ
ត្រូវបានគេធ្វើដោយការរៀបចំដែល
ត្រូវបានគេធ្វើដោយការរៀបចំដែល
ត្រូវបានគេធ្វើដោយការរៀបចំដែល
ត្រូវបានគេធ្វើដោយការរៀបចំដែល ។
អ.ស

ចានកវិនិច្ឆ័យបន្ទាលស្អាត់ព្រៃ

ធម៌បានបំពុន្លឹង និង ការសង្គគំរោង គោរពមាយចេតាក្បែរ
ជម្លាត់ និង បន្ទូលនិភ័យប្រចាំបីយោះ :

1 ປິກ 4 ປິກ 7

2 ፭፻ ៥ ፭፻ ፸

3 ໂດຍ 6 ໂດຍ 9

3 08 4

6 06 7

សូមពិនិត្យអតិថិជន

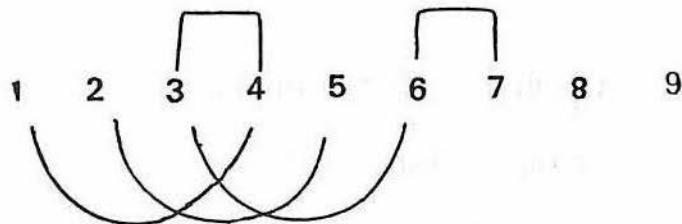
បន្ទុកវិចិត្តបន្ទាត់ស្ថាកំពង់

- រៀលខេមបែង នៃខេមជាប់ រាប់ខេមចាំ
កត់ចំណាំ ការចំណាង កងចំណាន
គិតិភី គួរិស្ស គួរិសាធ
ដែលមិនធាន ធោនមិននេះ ដែលនេះ ។

- មានពីរក មករៀល មានពីរប់
កាន់ប្រអាប់ រាប់ប្រឈរ ទិនប្រឈរ
ចាយមានក្រុង ចែងមានក្រុង ចង់មានក្រុង
ដីបំពាល ដោយបំហាត់ ដាក់បំបែក ។

ន.ស

បណ្ឌុលនៃក្នុងត្រង់

របៀបចាប់ចុងចូល និង ការស្តីពីសំឡើង គោរពតាម
ចនាគារ និង មុខា ។

ចនាគារក្នុងគ្រប់យុទ្ធសាស្ត្រ៖

1 | — | 4

2 | — | 5

3 | — | 6

3 | — | 4

6 | — | 7

ឬ :

1 ១ ៤

2 ២ ៥

3 ៣ ៦

3 ៣ ៤

6 ៦ ៧

ស្វ័យបុគ្គលិកអត្ថបទ

ចន្ទះលកខ្ពស់ប្រចាំថ្ងៃ

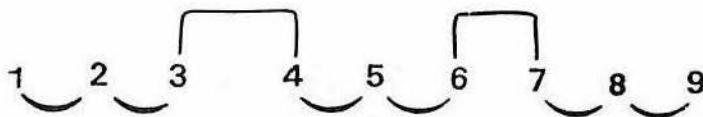
- កិច្ចសុខុម កុសុវិធី ប្រើដឹងខ្សោត
ហើយសង្គ់ត ហេតុសង្គ់ត អត់ទាសា
ឧសបុណ្ណោះ ឪងបុណ្ណោះ ឡេះតមោ
សុមមិលការ សារមិលការ ស្រាលប្បញ្ញទេ ។

- ឪងបុណ្ណោះ ទាតបុណ្ណោះ ដាច់ដោមគ្នា
វរ្មមកជា រាយក្រាប់ រាប់ផ្លូវមុន
កាត់មិនដាច់ កាត់មិនដឹង ឪងសិយសុទ្ធន
គិតកាលមុន គុណកាលមាន រៀនអំណាត់ ។

អ.ស

៩០៦

ចនាសម្រាប់បង្ហាញ

របៀបចាប់ចុះចូល និងការស្វែកតំណែង គោរពភាមចនា
នាក្យ និងផ្លាសាត់ ។

ចំណេមតិច្ចុនប្រចំយុទ្ធទេសអស់ ។

1 | — | 2 | — | 3

4 | — | 5 | — | 6

7 | — | 8 | — | 9

3 | — | 4

6 | — | 7

ឬ

1 ១កំ 2 ១កំ 3

4 ១កំ 5 ១កំ 6

7 ១កំ 8 ១កំ 9

3 ៣ន 4

6 ៣ន 7

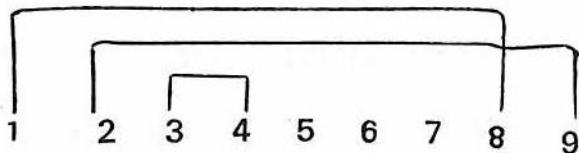
សូមពិនិត្យអនុចនា

បច្ចនិតិជ្រាវចល្លន

- កំការងការ វាទទីខ្លួន ដូចដាមាប់
ឡាយឆ្នាក់ដ្ឋាប់ ដាប់ដ្ឋាហិ ស្រែពមេបាន
ទូលទុក ឬឈូងមួយគិងការ
ប្រសប្រងប្រាណក ហានុសុវសំ កំការងការ ។

- ទូរគិតគិត និគ្រោះនឹង ពីអាណក្សាតិត
សក្តិសមសិទ្ធិ ឬក្តុមេមេមាន ប្រែប្រែបាយប្រាយ
គិតចងចាំ ដូចដ្ឋាប់ដ្ឋាហិ ឬអង់ភាព
ខ្លួនខ្លួន ការការងក់ ចារាការចេញ ។

ចង្វារ៖ច្បាស់ជាតិក្រោម

របៀបចាប់ចូលចូល និងការសង្គត់សំពេញ នៅរាជធានីបានក្បែង និង
ផ្លូវការ។

បន្ថែមទៀតនឹងត្រួតបំយុទ្ធទៅអស់ ខ្លួន

1 |≡| 8

2 |≡| 9

3 |≡| 4

ឯ

1   ៥៥   8

2   ៥៥   8

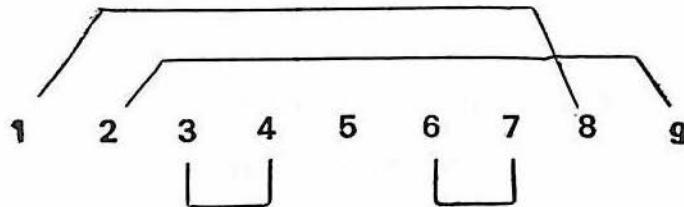
3   ៥៥   4

សូមពិនិត្យអគ្គិប់

បច្ចេកវិទ្យាបំលងក្រុ

- អង្គរវត្ថុ នឹងឈានសំតា ចាស់អង្គរ
បរិសមក មកពីឆ្នាំយី ដាតិបរិស
និស់ណ្ហូ លួមកស្តាល់ និនិម៉ែ
ឯក្រុងត្រូន ធ្វើសមិនព្រម ស្អាល់ឯក្រុង ។

- ពីមីនុន ខ្លួនព្រម លើកកិម្ម
មកពីប្រទួល នឹងកស្តាល់ នៅបរិប្រ
ឯក្រុងថាក មោកទាមពេក មកឯក្រុង
សរសើរ តែបរិស ទូទាត់សរសើរ ។

បច្ចនាសងមីជាប្រាប់

នប់]បណ្តាប់ទុកដូន និនការសក្ខភ័យនគោរកាយបទកញ្ចា
ធម្មតា ។
បន្លែមនៅត្រប់យ្យាទនអស់ នៅ +

1 |≡| 8

2 |≡| 9

3 |≡| 4

6 |≡| 7

ឬ

1 ឬ 8

2 ឬ 9

3 ឬ 4

6 ឬ 7

ស្វែមពិនិត្យអត្ថបទ

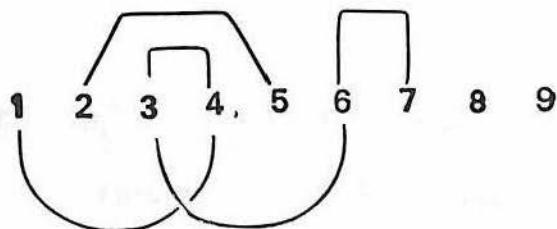
ចន្ទសារទី១៣

- ចូលចិត្តស្អាប់ ត្រាប់មិនមែន ក្រោងចូលចិត្ត
នៅសាធារណ៍ គិតមិនចែង ត្រង់នៅសាធារណ៍
នៅរដ្ឋបាល មុន្តូលចិត្ត គិតនៅរដ្ឋបាល
នៅត្រួតការ មានឯកជន មិននៅត្រួត ។

- រៀនសុគ្រោះ នេះមិនចែង ត្រង់រៀនសុគ្រោះ
ពាក្យសុគ្រោះ ស្រួលតែលីន ក្នុងរាជី
អំពើរាល យុោលកម្រាំប់ ត្រាប់សំពើ
ក្រាមួនដើរ នើប្រសាទ ខ្សោចក្រាមួន ។

៨-៨

៩៩៨

បណ្តុះបណ្តុះលាសម្បាស់ខ្លាំង

របៀបចាប់ចូលទួល និងការស្នើតំលៃទ្វាន គោរពតាមបច្ចុប្បន្ន

ពាក្យសេដ្ឋកែវ

ចូលទួលត្រូវបញ្ចប់យុទ្ធជនអស់ និង

1 —|—| 4

2 ||—| 5

3 |—| 4

3 |—| 6

6 ||—| 7   ឬ

1 : កំ 4

2 ឬ 5

3 ឬ 4

3 : កំ 6

6 ឬ 7

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

បណ្ឌិតវិច្ឆិកាសាស្ត្រាតំនើង

- ទិញស្អែកពេល នៅស្អែកភីត គិតចង់ផ្លបាយមួយ តួបុរាណក្ស ដាក់ជាទូច ដឹងចិត្តស្អែក ដាក់ចិត្តស្អោះ អល់តតក្រច គិតជាទូច គេចជាទីក ព្រឹកល្អាចក្តី ។
- បងហ្មុនចិត្ត បិតហ្មុនចិយ នៅដីអង់
កែវិវា ការធិវិត ពិតមានថ្មី
បងស្រឡាញ ពាយស្រឡុង ផ្តាល់គតស្រី
អូនយកបី អូនយកបុរាណ ចូរចោលបង ។

បណ្ឌិត្យិវិត្សិក

1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9
1 2 3 4 5 6 7 8 9 ।

ចំណាត់ថ្នាំ

ចំណាត់ថ្នាំសពញ និងភ្នំពេញ ជាប្រទេស ។

→ ៩ យុ ១ | — | ៦ យុ ២ មិនមែនព្យាយាល់ ៣ ៤ ។
→ ៩ យុ ៣ | — | ៦ យុ ២ មិនមែនព្យាយាល់ ៣ ៤ ។
ក្រោពីនេះដូច្នាមុន្តោះ

បន្ទីមត្រួតពី យកចាក្យមួយមកដើរ ដាកាគ្រឹះដើម្បីរាយកសារអស់ ។

ស្ថិស្ថិកអនុបទ

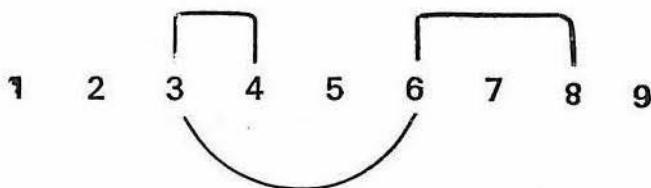
បណ្ឌិត ជាថ្នូរ និង ការអនុវត្ត

- កេពិធីរាជរដ្ឋបាល សម្រាប់ សញ្ញាផ្លូវការ
កេពិធីរាជរដ្ឋបាល មិនត្រូវរាជ រាជធ្លើការ
កេពិធីរាជរដ្ឋបាល ឱ្យមានលទ្ធផល អ្នកហានក្តា
កេពិធីរាជរដ្ឋបាល ធ្វើមែន ឱ្យបានបុគ្គលិក ។

- កុំចិត្តណាយ ឱ្យដឹងដឹត នគរបាលរាជ
កុំចិត្តណាយ ឱ្យរប់ ចោរការផ្តល់
កុំចិត្តណាយ ឱ្យខ្ចោះខ្ចោះ អាចរាយការកុំភាព ឱ្យរាយការ និង ការអនុវត្ត ។

៨០៨

១១៥

បច្ចនលទនយាយជាន

សម្រួលបាប់ចុងឆ្នាំ និងការសរើតសំឡែង គោរពភាមបទ
ពាក្យ ៤ ធម្មតា ៦

បន្លែមតេក្តីនគ្រប់យុទ្ធជនអស់ +

3 | = 4

3 | — | 6

6 | = | 8   ឬ :

3   4
ឯន្ត

3   6
រណា

6   8
ឯន្ត

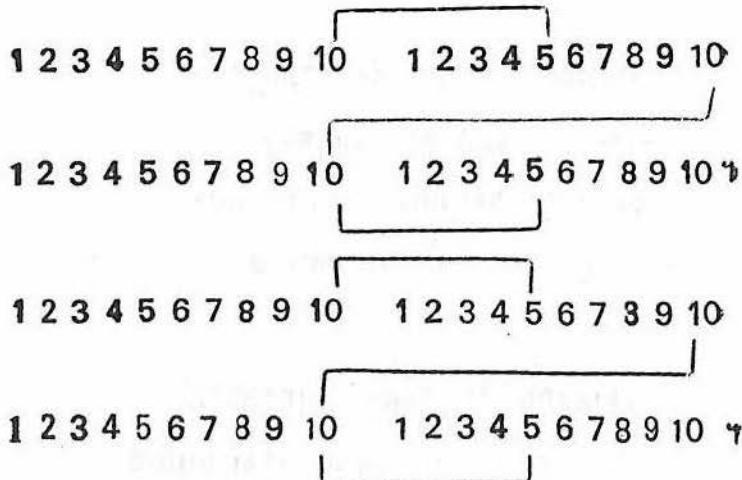
សូមពិនិត្យអត្ថបទ

បន្ទុលទេសចរណ៍

- បើដើរសមិត្ត គិតឈុយមុត ក្រោងពុតពុរិត
មិនលួសឡើ ពសាតសុវិ ទីត្រូវគ្រា
នាំខោសមុទ្រ មុខមួញលើស ប្រាជ់បើសហ
យកជាត្រា រាតិតគ្នាន់ ដើរភាព់យើង ។

- នៅមុខឯណ៍ ក្នុងទិនអន្តុ ជាប្រជុំណាស់
ក្រាយខ្លួនជ្ញាក់ ច្បាស់ប្រជាតិ សុខសាធារណ៍
កែងកិចក្រោ ថានាកិច្ចកល មុកណែល់យើង
ចិត្តជាក្រឹង យើងកាំក្រើ យកធ្វើគ្នា ។

បន្ទាត់ក្បាស់ ៣០

ចំណាយថ្មី

→ 10 យុ ៩ | — | 5 យុ ៦ ត្រប់ស្បែខេអស់ . . .
 10 យុ ៦ | — | 10 យុ ៣ | — | 5 យុ ៤ ។
 → 10 យុ ៤ ស្បែខេ | — | 10 យុ ២ | — | 10 យុ ៣ | — | 5 យុ ២ ស្បែខេ ។ ហើយចេះតែបន្លឹមយើងនេះ រហូតដល់ទាំង . . .

ការសង្កែតសំឡែង

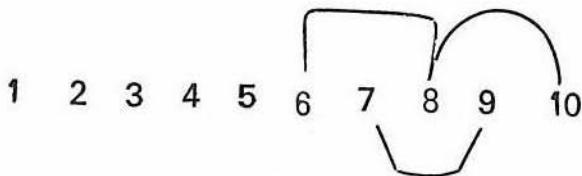
ស្ថិតិសំឡែងលើព្យាយាន : 3 - 5 - 7

ស្ថិតិត្រួតពិនិត្យ

ចន្ទាត្រ ១០

- ឈរសិរី សាយគិត សវត្ថាគម្មវា
ចំពោះយើង រាល់គ្នា មានគុណធ្លែនទៅក្រកាស
ធ្លួយឱ្យផុត ណេញា ពេញយាម ដូចជាពសាសវ
ខ្លួនប្រុសស្រី ចាំថ្ងៃ សំ ពុំខ្វចយាមត្រឹម។
- រំលើកគុណ អ្នកបុណ្យ សវត្ថា៖ សភាត៊ែ:
លើកនេដ្ឋី ដោយដាក់ប្រណាយ លើកសាធារណ៍
ចាត់ទុកស្អើ អង្គគុណ នគន់ កំរែងឯងបី
ចម្លអលិព្យ ប្រសស្រី ឱ្យចាក ឬ គុណភាពិត្តិ

បន្លសនាគ់សច្ចីល

ចំណាំបច្ចន

ការចាប់បុងចូល ទុសពិតាករ ១០ ដម្ពតា ត្រស់ ៖

→ 10 យ្មា ១ | — | 3 យ្មា ២ មិនមែនព្យាត់ ៥ ១៩

→ 10 យ្មា ៣ | — | 3 យ្មា ៤ មិនមែនព្យាត់ ៥ ១៩

ត្រកិច្ចេះដូចតាមដម្ពតា ៖

បួនមិគិតនគ្រប់យ្មា ៖

6 | — | 8

7 | = | 9 យ្មា

8 | — | 10 6 ៧៦ 8

7 ៧៦ 9

8 ៨ ១៩ 10

ការសង្ឃត់សំឡោង

សង្ឃត់សំឡោងលើព្យាត់ : '3 - 6 , 8

ស្វ័យភិតិក្សអត្ថបទ

ចន្ទិត្យជាតិសម្រួល

- បច្ចុប់ក ឯក យីងនូត ស្រួលគ្រឹត ស្រួលព្រា
រយីងប្រែង ត្រានេចនៅក្រោង ប្រឈម ប្រឃុំ
ចក្រកុតិ ដីជាន់ស្រុក សម្បក សម្បតិ
ទ្វាគកុតិភាព សោកសវ្រោះ អាលីយអាមេរោះ ។

មេរោះនេះ ខ្ញុំមិនអ្នម តុក្ខុមតុក្ខុមតែ
សូគ្រោះមាត់ មេរោះសោក ស្រុណាកស្រុណាក
ខ្ញុំនៅឯណែង កល លិចចេល់ មមេះមមេះ
ខ្ញុំមិនអស់ ត្រូវឱ្យមត្តា សាមគ្គាសាមគ្គិ ។

បានកម្រិត

ការចាប់ផ្តើម ទុសគិតាក្ស ១០ ដម្ពភាបនិពន្ធដ
 → ១០ យុ ៩ | = | ៤ យុ ៦ មិនមែនឈរក្សាល់ ៥ យុ
 ៩ ៦ ១៩ ៦
 → ១០ យុ ៣ | = | ៤ យុ ១ មិនមែនឈរក្សាល់ ៩ ៥ យុ
 ៩ ១៩ ៦ ក្រកាតីនេះដូចជាបន្ទុកា

ការសង្គត់សំឡួង

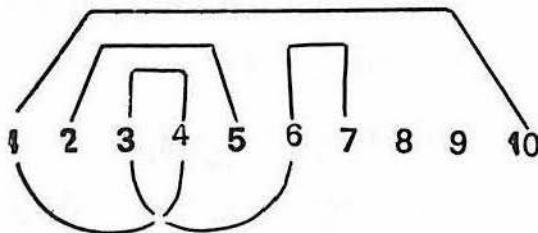
សង្គមៗសំឡួនលើព្រាណ : ២.៣...

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

បន្ទុកប្រព័ន្ធបច្ចុប្បន្ន

- មិនស្តីកវិញ យំអប ។ ក្រាយគុម្ភា
មិនផលដើមទា ភីធម្មុ ក្រុមហៈ
ចាប់ស្តីកន្លែង ហើយត្រាច់ត្រង់ មកពីខ្សោយ
ចុះក្របសញ្ញាយ គ្មានិរាង ចរើលង់ ។

- ពាណិជ្ជកម្ម ប្រើប្រាស់ ត្រួតពិនិត្យ
កំណើនការងារ ទំនាក់ទំនង តែតាមពង្រី
និងសេវាល្អ មិនត្រមខោ នៅរាងអំ
លោកមានឡាយង់ វិអមាន់ ចចេសណាស់ ។

ចានក្រោងបន្ទីលខ្លឹម

ចំណាមថ្មន

- ការចាប់ផ្តើមទី ១ ដើម្បីទី ៩ និងទី ៧ និងទី ៥
- 10 យុ ៩ | = | 3 ឱ ៦ មិនមែនចូលទិន្នន័យ ៥
យុ ៩ ៦ ១០ ឱ
- 10 យុ ៣ | = | 3 យុ ៤ មិនមែនចូលទិន្នន័យ ៥
យុ ៤ ១០ ឱ

ពិយបន្ទីលនៅត្រប់យុវាំ

1 = 10	យ	1	ស្វែន	10
1 — 4		1	រណា	4
2 = 5		2	ស្វែន	5

3 | == | 4

3 ៩៨ 4

3 | — | 6

3 ១៧ 6

6 | — | 7

6 ៩៨ 7

ការសម្រេចសំរួល

សម្រេចសំរួលទៅគ្មាន : 3 6 - 7

សូមតិចក្បអត្ថបទ

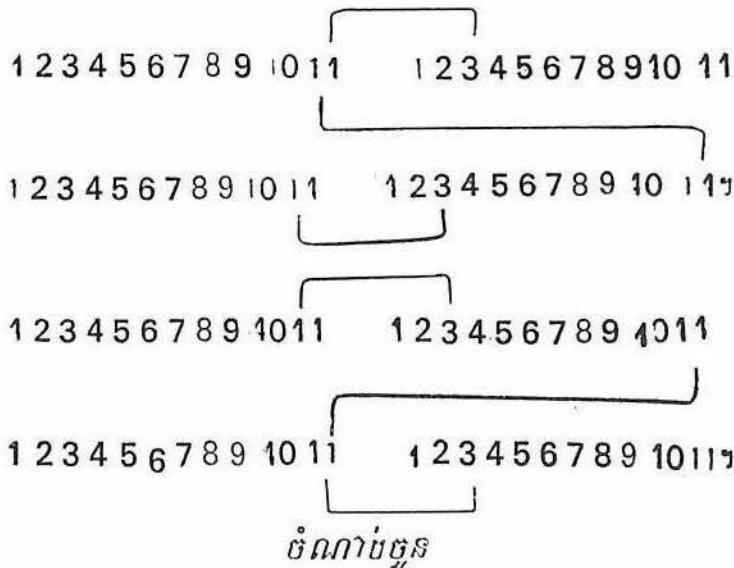
មន្ទីរក្រសាស្ត្រខ្លួនប្រជុំ

ចិត្តអង្គភាព ទាប់ចងកស្អោះ គេហទេចរលចិត្ត
អីអការពិត អីអការពី និវាសលគ្គាសីន
ប្រើដៃស្អាប់ចុះ ប្រុសស្អាប់ចេះ នេះនៅប្រើប្រាយ
នឹងដីនេះ ដីដីណែនា ដីរមេកម្ពុជា

ប្រុសស្អាប់ផែ វិប្រស្អាប់មួយ អេតិតិតិប្រើ
ប្រើចិត្តសុខ ប្រើចិត្តសុខ អូតចោចង់ប្រាំ
ពាំបាកក្សិតិត ពិតាក្សិតិត ហេកយុវរ៉ា
ខ្មែរលំ ខ្មែរលំ នឹកនោយធម្មុស ។

៨.៩

បច្ចនាគ្យ ១១

→ 11 យុ ១ | — | 3 យុ ៦ គ្រប់ក្រោះទេនអស់ . . .
 11 យុ ៦ | — | 11 យុ ៣ | — | 3 យុ ៦ . .
 → 11 យុ ៦ | — | 11 យុ ៦ | — | 11 យុ
 ៣ | — | 3 យុ ៦ ល្អេបនិ ។
 ហើយទេសតែមីយ៉ានីទេសទេរូតដល់ចំ

ការសង្កែត់សំនួរ

សភីតែសំឡូនលើព្យាយ៉ា 3 - 5 - 8

សូមពិនិត្យអត្ថបទ

១៣៩

ចងចារក្ស ១១

- ស្រុសនិពេញខ្ពស់ ប្រភាស អាគដ្ឋីអគនន ត្រូវបៀវសេដ
វិស្វកក្តីន ។ ចាន់ន ត្រូវកែ លើសពិសិទ្ធ
អាថុយាតាល ស្បែរភាគ ិសចនិត្រ ផ្ទាំមានឃ្ល
មិតិនិត្យ តិតិត ឯចជាតាក្ស ត្រូវសេដដែ ។
- . មិត្តភាព មិត្តភាព ស្រុសនិពេញខ្ពស់ ឱ្យជាមេរ
មេដកក់ទៅ រមាស់ អេស្សីវាអាម៉ែ ត្រូវមេរោះ
មិត្តថ្វាជ កំដុំ ត្រូវបានក្រាស់ នូវតករនេះ
ឬរាជាណាពេ និងដឹងរោច្ញូម៉ែក និតិនិងស្ថាម៉ែ ។

ឧបនគរ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11   1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11   1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11   1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11   1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

ចំណាយថ្មីន

ការចាប់ផ្តើម បទសមារ ទុលបូកតិចទាំង ៦១ ដូចតារាងនេះ
→ 11 យុ ៩   = | 6 យុ ៤ ត្រូវបែងប្រឈមនូវចំណាយថ្មីន
នៃ ១៩ យុ
→ 11 យុ ៣   = | 6 យុ ៦ ត្រូវបែងប្រឈមនូវចំណាយថ្មីន
ក្នុង ៣ នៃ ៩

កនសង្កត់សំខ្លួន

សង្កត់សំខ្លួនលើក្រោត៖ 4 - 6 - 8 . . .

សូមតិចិត្តអភិបាល

៩៣៣

ចងកសហរ

ឈូកមិនមានមុខ ឃើញណាស់ តើស្ថិតិពីភួនុ ឬ
អូកលម្អិតស្រប្បីម ទ្រោះចោម មិនប្រមិចបាយត្រូវ
ថា ឈូកមិនមានមុខ គោរព មិនយកមកប្រើបាយ
ឬគេក្រែងក្រាម ឡើង នឹងឈូកមាតិត្រូវដ្ឋាន ។

រឿងឈូកជាន់ មិនស្ថិតិទៅត្រូវ តើបាក្សោជា
ទៅត្រូវដោយស្ថិតិ ឯការទីនេះស់ សំរែចុន
ហើនជា ហើយធ្វើ ស្ថាដីស្ទឹងឃើញ កំស្ថាទា
ទោះធើបជាតិឃើង ត្រូវការ សុខសាន្តតាមបំណង ។

Third Printing Sponsored by
UNESCO/Japan Funds-in-Trust
January 2002
500 Copies